

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEPHONE: (312) 635-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, BALANDIS — 14, 1975

Nr. 87

AMERIKOS AMBASADA KAMBODIJOJ UŽDARYTA

Kambodija ieško Maskvos tarpininkavimo

PHNOM PENH. — Šeštadienio kapituliacijos. Laikiniai einąs nį buvo uždaryta Amerikos ambasada Kambodijoje ir oro kelių evakuoti visi likę amerikiečiai ir tam tikras skaičius kam-bodijiečių, kuriems gresia daugiau pavojus už kitus. Evakuacija priziūrėjo 386 atsiųsti Amerikos mariniai, saugojo helikopterius. Padangėje skraidė Amerikos lėktuvai. Iš viso buvo išvežta 270 žmonių. Perkeltieji buvo nusikrauti į Okinawos lėktuvnešį. Ironiška buvo, kad mariniai svarbiausia saugoję, kad neužpultų besitraukiančius ne komunistai, bet kambodijiečiai draugai, labai supykę, kad juos apleidžia amerikiečiai. Evakuacija buvo atlikta slapta, niekam, kam nereikia, iš anksto nepranešus, dėl to prie ambasados rūmų žiūrovų buvo daug.

Aerodromas jau beveik neuadomas. Komunistų raketos neleidžia lėktuvams nusileisti. Sulaikytas ir ryžių bei ginklų pristatymas. Galutinis kritimas Kambodijos laukiamas kiekvienu metu. Kambodijos vyriausybė, nete kusi paskutinio draugo, Amerikos, žada kreiptis į Maskvą, ir tektų nukentėti, grėstų kom-prašydama tarpininkauti su Khmer Rouge ir susitarti dėl

Prieš raketą, pataikiusį į lėktuvą, užmušė civilį lakūną. Tai pirmas amerikietis, žuvingas nuo oro tilto pradžios. WASHINGTONAS. — Kambodijos ambasadorius Um Sim spaudos klube nusiskundė, kad jo tauta buvo per daug naivi, įsitraukė į kruviną karą ir buvo palikta viena. "Jeigu Amerika būtų respektavusi mūsų neutralumą, nebūtų buvę nei karo, nei žudynių. Mes buvome verčiami įsijungti į SEATO bloką" — pasakė Sim. "Kai išgirdau prezidentą sakant, kad Kambodijai padėti gali būti per vėlu, nebuvau labai nustebintas".

Sim žada grįžti į komunistų užvaldytą Kambodiją, nors jam ir tektų nukentėti, grėstų kom-prašydama tarpininkauti su Khmer Rouge ir susitarti dėl

Pietų Vietnamo kariai. Išvargę ir beviltiški.

Evakuacija truko 70 minučių

BANGKOKAS. — Evakuacija iš Phnom Penh truko 70 minučių. Helikopteriais buvo iškelti 82 paskutiniai amerikiečiai, įskaitant ir ambasadorių John Gunther Dean, 159 kambodijiečių ir dar tam tikrus skaičius filipiniečių, ispanų, švedų, britų, kanadiečių ir italų. Nemaža amerikiečių laikraštininkų rizikavo ir pasiliko Phnom Penh mieste.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas, liepdamas visiems amerikiečiams išvažiuoti iš Kambodijos, dar apgalvestavo, kad Kongresas neišklause jo prašymo ir nepaskyrė pinigų. "Darysim, kas yra galima, kad Kambodija liktų neutrali, nepriglausoma šalis ir joje būtų ramybė", sakė Fordas.

Lon Nol, Kambodijos prezidentas, atvyko į Honolulu ir šiandien bus paguldytas kariuomenės ligoninėje.

PEKINAS. — Kinija pasiūlė Amerikai iš Pietų Vietnamo ir Kambodijos atitraukti karo laivus. Kol bus ten laikomi lėktuvai nešiai su lėktuvais ir marinais bus pavojus, kad Amerika sumanys į karo eigą įsikišti, buvo pareikšta Pekina.

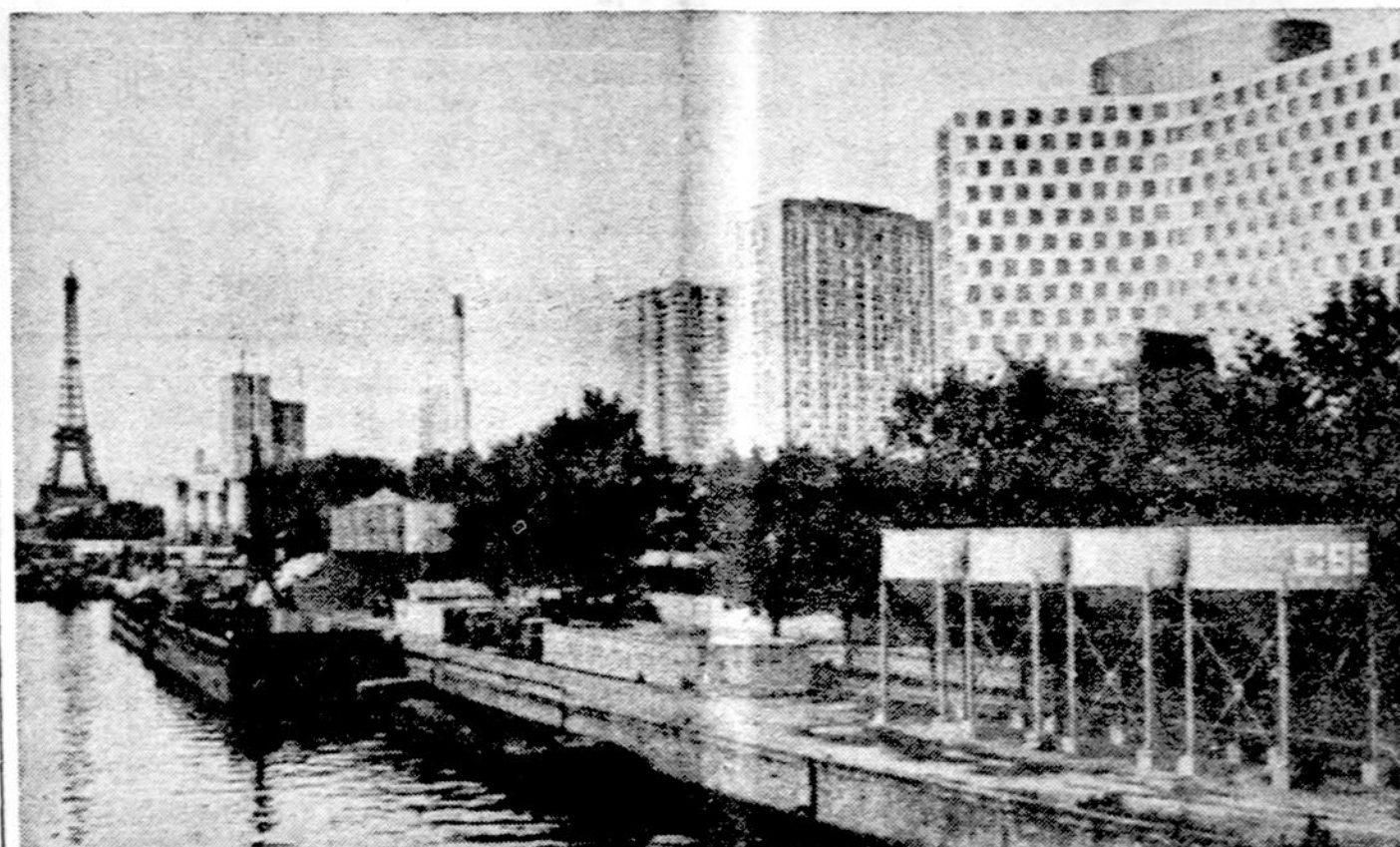
Sostinę aprūpina parašiuotais

PHNOM PENH. — Po trumpo pertraukos Kambodijos sostinė aprūpinama lėktuvais buvo atnaujintas. Lėktuvai nusi-leisti negali, bet maistas ir amunicija nuleidžiama parašiuotais. Prezidentas Fordas vilkų ne-nustoja ir apsuptam Phnom Penh paprašė Kongreso mažes-nės sumos — 122 mil. dol.

Kambodijos kariuomenės štabo viršininkas gen. Sak Suth-sakham pranešė, kad parlamentas suspendavo savo darbą ir valdžią jam perdavė. Buvo sudaryta keturių karininkų ir trijų civilijų, įskaitant ir premjerą Long Boret, taryba, kuri per-ėmė valdžią. Boret apkaltino laikinai ėjusį prezidento parei-gasau Khoy, kad jis pasitrau-kė kartu su amerikiečiais.

Rockefelleris į Taipei

WASHINGTONAS. — Vice-prezidentas Nelson Rockefelleris išvyko į Taipei, Tautinės Kinijos sostinę, ir atstovaus prezidentui Fordui prezidento Čian Kaišeko laidotuve.

Paryžiaus pakraščiuose statomi modernūs dangoraižiai, ir prancūzai su pagrindu rūpinasi, kad miestas gali netekti savo charakterio

Surado teroristų ginklų fabriką

BUENOS AIRES. — Argentinos policija netoli Buenos Aires viename kaime užtiklo požeminį ginklų fabriką. Buvo gaminami ir ten pat išmėginami labai geros rūšies kulkosvaidžiai. Suimti 25 teroristai. Jie priklausė ne vien Argentinos Liaudies revoliucijos armijai, bet ir Urugvajaus Tupamaros, Čilės Kairės judėjimo ir Bolivijos Išlaisvinimo armijai. Policija keliose vietose rado dar penkis žmonių lavonus Tokių būdu politinių nužudymų šiais metais jau buvo 142.

Sihanoukas nekalba su amerikiečiais

PEKINAS. — Princas Narodom Sihanoukas atmetė Amerikos pasiūlymą sugrįžti į Kambodiją ir sudaryti vyriausybę. Jam tokį pasiūlymą buvo įteikęs Amerikos Ryšių įstaigos Pekine vadovas George Bush. Prancūzija nutarė pripažinti Sihanouko egzilinę vyriausybę.

WASHINGTONAS. — Spėjama, kad išdo sekretorius William Simon iš savo posto atsi-statydins ir ruošis 1976 rinkimams, norėdamas laimėti New Jersey gubernatoriaus postą.

Komunistai užpuolė Tajo kariuomenę

BANGKOKAS. — Komunistų dalinys, perėjęs sieną iš Kambodijos į Nan provinciją Tajuje, užpuolė vyriausybės dalinius. Nežinia, ar jie sumaišė su Kambodijos kariuomene, ar padarė sąmoningai. 16 tajiečių karių buvo užmušta ir 20 sužeista.

Maskva apie Kinijos hegemoniją

Maskva. — Sovietų žinių agentūra Tass perdavė Sri Lanka (Ceylono) promaskvinio laikraščio atsiliepimą apie Kiniją. Straipsnį perdavė per radiją ir per spausdinto sovietų laikraščiai. Ten skaitome: "Per pastaruosius dvejus metus Pekinas visai atsisirboja nuo "kultūrinės revoliucijos" laikų ekstremistinės politikos. Kinijos vadovai, demonstruodami parodomąjį draugiškumą "visoms tautoms", mėgina įrodyti, kad "raudonųjų sargybinių" siautėjimas buvęs tik epizodu, ir jį dabar reikia užmiršti.

"Faktai rodo, kad Kinija neatsisakė savo pavojingų ketinimų išstos eilės Azijos valstybių atžvilgiu, neatsisakė visiškai nepagrįstų geopolitinių pretenzijų. Samprotaudamas apie savo norą spresti ginčijamus su kaimyninėmis valstybėmis klausimus taikio mis derybomis, Pekinas 1974 incidento Paracel salose metu vis dėlto nedvejodamas panaudojo karinę jėgą.

"Dangstydamasi kovos prieš supervalstybes" šūkiu Kinijos vadovybė nuolat stoji prieš įtempimo mažinimą, ypač Indijos vandenyno rajone, prieš atominio ginklo bandymų uždraudimą. Kinija buvo vienintelė Azijos šalis, kuri balsavo prieš pasiūlymą 10 procentų sumažinti nuolatinių Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos narių karinius biudžetus ir panaudoti dalį sutaupytų lėšų besivystančių šalių interesams.

"Kinijoje tebeleidžiami geografinės žemėlapių, kuriuose daugelio Pietų ir Pietryčių Azijos šalių teritorijos pažymėtos kaip žemės, priklausančios Kinijai. Motyvai, kuriais vadovaujamasi, kelia daugelio valstybių — Kinijos kaimynų susirūpinimą. Dar grėsmingesnis yra Kinijos ketinimas vaidinti hegemoninį vaidmenį globalinio masto politikoje. Kinijos lyderiai teigia, kad Pekinas — tai visos Azijos "svorio centras" ir Azijos tautų interesų pasaulinėje politikoje reikšėjas."

PORTUGALIJOS PARTIJOS PRITARIA KARIUOMENĖS KONTROLEI

Konstitucijai suredaguoti atstovai dar neišrinkti, bet jos nuostatai jau žinomi

LISABONA. — Šešios Portugalijos politinės partijos pasirašė dokumentą, kuriuo pritaria karinei tarybai neribotą laiką pasilikti kontrolėje. Tokiu būdu nereikia laukti nei pilnos demokratijos, nei vienos partijos įsigalėjimo, kai paskutinis žodis bus karininkų. Pasirašė partijos, kurios yra arčiau centro, pradedant pačia dešiniausia iš

Perkinto kelius į Saigoną

SAIGONAS. — Komunistų jėgos trečią kartą įsiveržė į Xuan Loc miestą, 38 mylios nuo Saigono. Pirmuosius du mėginimus pietų vietnamiečiai atstūmė. Priešas perkinto ir kelią Nr. 1, einantį iš Xuan Loc į Saigoną. Buvo atkirsti 3000 parašiuotinių ir 2000 milicijos vyrų.

Mekongo upės deltoje komunistai užėmė vieną kariuomenės treniravimo centrą 75 mylios nuo Saigono ir perkinto kelią Nr. 4, "ryžių kelią".

Perversmas Chad valstybėje

FORT-LAMY, Chad, Vid. Afrika. — Šioje buvusioje prancūzų kolonijoje, dabar nepriklausomoje, vakar buvo perversmas. Kariuomenės atstovai per radiją paskelbė, kad valstybės še-fas Tombambaja buvo nušautas ir perversmas pasisekė.

neuzdarytų — socialdemokratais ir baigiant maskviniais komunistais. Nepasirašė patys kariai, visokiais vardais pasivadinusios kitos šešios partijos.

Balandžio 25 bus renkami atstovai, kurie turės surašyti konstituciją, bet jau dabar žinoma, kokia bus konstitucija ir kas jį bus pasakys. Prezidentą rinks 240 karininkų taryba ir parlamentas kartu, o ministeris pirmininkas ir dar keli kiti ministrai turės turėti karininkų tarybos pasitikėjimą. Karininkai turės paskutinį žodį visais ekonominiais, finansiniais, socialiniais, gynybos, užsienio reikalų ir politinio veikimo klausimais.

Koelno katedra gali griūti

KOELNAS. — Vienam pačių didingiausių pasaulinės architektūros šedevrų, Koelno katedrai Vakarų Vokietijoje gresia pavojus. Miesto automobilių sukelta vibracija, pramonės dūmai ir kitos nuosėdos pastatui daro nepataisomas žalos. Po II pasaulinio karo katedros restauravimo darbai buvo tuoj pradėti, bet jie tokie sunkūs ir komplikuoti, kad prie dabartinio tempo restauravimas tęsis iki 2090 metų. Architektai sako, jog jeigu nebus imtasi kai kurių skubių atsargumo priemonių, bažnyčia gali pradėti griūti jau šio šimtmečio paskutiniais metais.

Koelno katedra

NEW YORK. — Jacqueline Kennedienė - Onasis, kaip paaiškėjo, iš mirusio vyro palikimo gaus tik 3 mil. dolerių, ne 200 mil. Onasis jai tiek buvo paskyręs. Prieš mirtį buvo pradėjęs tartis su advokatais ir rengėsi su ja skirtis.

LOS ANGELES. — FBI suėmė tris vyrus, kurie meno kūrinių parduotuvei buvo pasiūlę pirkti pernai iš Londono pavogtus paveikslus. Buvo tai Degas, Renoir ir Rousseau kūriniai, verti 1 mil. dolerių. Paveiklai dar neatrasti.

KALENDORIUS

Balandžio 14: šv. Justinas, šv. Tomaida, Visvaldas, Vainilė. Balandžio 15: šv. Teodoras, šv. Anastazija, Vilnius, Vaidotė. Saulė teka 6:14, leidžias 7:29.

ORAS

Daugiausia debesuota, bet šilta, apie 52 laipsniai.

MŪSU KOLONIJOSE

Mississauga, Ont.

LIETUVOS KANKINIŲ PARAPIJOS CHORO POBŪVIS

Balandžio 5 d. Anapilio parodų salėje įvyko kasmetinis, jau tradiciniu virte, parapijos choro narių ir nedidelio skaičiaus svečių bendras pobūvis su vaišėmis, muzika ir solo dainomis. Iš viso dainavo apie 60 asmenų. Atidaromąjį žodį tarė choro seniūnas Antanas Matulaitis. Toliau pobūvio vadovavimas pavestas jaunai choristei, su labai gražia lietuviška tarsena ir V. Balčiūnaitė.

Malda prieš vaisės sukalbėjo kun. P. Ažubalis. Muziką akordeonu, patefonu ir fonografu vadovavo Algis Jagėla.

Kiek pasistiprinus gausiais ir skanais šeiminiškių paruoštais valgiais, į dalyvius prabilo parapijos klebonas kun. P. Ažubalis, padėkodamas muz. St. Gailevičiui už chorvedybą, ypač už sukurta šiemetinėms Velykoms naują giesmę "Alleliuja", visiems choristams, solistams V. Verikaitiui ir Strimačiui, kurie dažnai talkina parapijai solo giesmėmis. Po to pobūvio vadovė V. Balčiūnaitė naujas choristes apdovanojo choro išleista giesmių plokštelėmis.

Choro vadovas muz. St. Gailevičius pabrėžė: "Tikiuosi, kad šioji tradicija, kurią mes atsiėmė iš buvusios Sv. Jono parapijos, nenutrūks ir toliau, o mes dar daug kartų susirinksimės čia, kur, atsipalaidavę nuo pareigos jausmo, maloniai praleisime laiką.

Mūsų chore, kaip ir kiekvie-

noj organizacijoj, kartais atsiranda įvairių problemų, kurias sprendžiame repetitijų metu. Be to, labai dažnai, atlikus repetitiją, pas mus vyksta "tradiciniai pasitarimai", laike kurių visos, kad ir sunkiausios problemos, būna greitai, be jokių diskusijų ir opozicijos, lengvai sprendžiamos.

Jausdamas moralinę pareigą atiduoti šiam gražiam mūsų parapijos vienetui priklausantią padėką visiems choro dalyviams už jų neįkainojamą darbą, už ypatingai gražų sugyvenimą savo tarpe, už kantrybę ir pastangas prisiderinti prie mano reikalavimų, o taip pat už taktišką ir korektišką atsinešimą mano atvilgiu".

Po to, akompanuojant muz. St. Gailevičiui, sol. V. Verikaitis impromptu išpildė keturis muzikinius dalykus, įskaitant ir "Eime, boba, pupų kult". Visi dalyviai padainavo ir pašoko.

Pranys Alšėnas

Hartford, Conn.

PELENE HARTFORDE

Hartfordo liutuanistinė mokykla "Svyturys" šiais metais švenčia 25 metų sukaktį. Šis kelias buvo neįteis dėka daugelio pasivertusių tėvų ir mokytojų, kuriems gimtoji kalba yra dils ir brangus turtas.

Gegužės 4 d. 2 val. p. p. liutuvų klube, 227 Lawrence St., Hartforde, yra statomas vaidinimas "Pelenė".

Būtų labai malonu, kad šia proga savo tarpe matytumėm visus buvusius šios mokyklos

Vasario 16 d. Lietuvos respublikos aikštėje, Montevideo jaus mieste, apeigos ir vainiko padėjimas. Paminklą supa Urugvajaus "Ąžuolyno" ir Argentinos Lietuvių centro šokėjai.

mokytojus bei mokinius. Taip pat tikėjimės, kad visi Hartfordo ir apylinkės lietuviai paskirs šią popietę mūsų jaunajam atžalynui ir ateis pasidžiaugti jų pastangomis.

Lauksime visų — mažų ir didelių!

"Svyturio" tėvų komitetas

Washington, D. C.

PUIKIAI PAVYKUSI "PUŠYNO" DRAUGOVĖS SKAUCIŲ MUGĖ

Verbų sekmdienį į Kaziuko šaunią mugę atsilankė daug svečių vašingtoniečių ir baltimoriečių. "Pušyno" draugovės skaucių draugininkė ps. Jolanta Raslavičiūtė, Amerikos Balso liutuvų skyriaus pareigūnė, įdėjo daug darbo, rūpestingumo, sugėbimo ir širdies, kad suruoštų tokią puikią, gerai organizuotą mugę. Draugininkė nuosirdžiai talkininkavo visos 25 draugovės skautės. Uoliai dirbo skautininkės A. Bačkaitienė, R. Petrutienė, ps. A. Kindurienė skaucių motinos ir skautybėi prijaunčią asmenys.

Mugės atidarymas visus susirinkusius linksmai nuteikė inscenuotu vaizdėliu "Sugrįžtuvės" Motina (R. Petrutienė) su vaikais (V. Vodopolaitė, D. ir R. Sužiedelaitė) laukė sugrįžtančio, kažkur ilgai užtrukusio savo vyro. Pagaliau jį kiek įkaušusi (A. Petrutis) karūčiu atvežė jaunuolį (A. Penkiūnas) ir atlydėjo mergina (D. Penkiūnaitė). Toliau viskas paaiškėjo dainoje — "Vai kur buvai dieduk mano".... jis daina atskleidė, kad "Vilniuj buvau bobut mano".

Liuvia Jurkienė, Amerikoje gimusi lietuvė, kuri šiais metais sulaukia 80 metų, atidarė mugę. Savo žodyje jį paminėjo, kad prieš 63 metus JAV įsisteigė skautės. Jų tada buvo aštuoniolika, o dabar yra per tris su puse milijono. Linkėjo skautėms išaugti geromis visuomenės narėmis. Atidarydama mugę, perkirpo kaspiną ir kvietė paremti skautes. Liuvia buvo paskelbta kaip viena veikiausių neįsistatamų liutuvų moterų veikėjų Washington.

Mugėje buvo kuo pasigėrėti ir ką įsigyti. Stalai skoningai su tvarkyti, apkrauti rankdarbiais, juostomis, gražiausiais margučiais, išmargintais R. Petrutienės, R. Liogienės, G. Vasaitienės, B. Starnier ir kitų. Medžio dirbiniai išdrožinėti, išdegti Buračo, R. Petrutienės, R. Liogienės. Lietuviškos lėlės dailiai parėdytos M. Mickienės. Čia buvo ir daug papuošalų įvairių suvenyrų ir kitokių grožybių. Tikrus jomarus priminė virtinės baronkų, krepšeliai grybų ir t.t. Buvo ir ruošta "kavinė Palanga", kurioje gražiai svečiams patarnavo jaunos skautės. Virtuvėje įkaitusios šeiminiškos Orentienės, Penkiūnienės, Zemitienės smarkiai dirbo. Kugelių iškepė Genienė, Kindurienė, Vodopolaitė, Zubkienė. Skautės pardavinėjo pyragus, kavą ir kt.

Brolis Povilas Labanauskas foto atpašakojė visą Washingtono skaucių "Pušyno" draugovės istoriją. Lietuviškų plokštelių muziką gražiai derino su mugės dalyvių klegesiu ir juoku.

Grazina Krivickienė

Providence, R. I.

DIDELĖS IŠKILMĖS

Sekmdienį, balandžio 6 d., Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje turėjome neeilines iškilmes: vysk. pagelbininkas Kenneth Angell pašventino naujus vargonus. Juos nupirko ir padovanojo parapietis Zigmantas Cilcius, senukas 86 metų amžiaus. Jis anksčiau bažnyčios perdažymui buvo aukojęs 6.000 dol., o šie vargonai (Allen Digital Computer System 301) kaštavo 10.400 dol. Jis juos padovanojo savo mirusios žmonos Janinos ir karo veterano Kestužo bei šeimos atminčiai.

Į iškilmes gausiai prisirinko žmonių, iš Brocktono atvykęs 30 asmenų choras didingai skambėjo bažnyčioje ir dar salėje dainavo keletą dainų. Po pamaldų iškilmių dalyviai sveikavo parapijos salėje, o donatorius Z. Cilcius, vyskupas ir choras turėjo bendrus pietus klebonijoje. Visos iškilmės praėjo su pakilia nuotaika ir visų dmesys buvo nukreiptas į donatorių Cilcių, kuris pats džiaugėsi proasaras.

Balandžio 24 d. klebonas kun. Vaclovas Martinkus su liutuviais kunigais laikys koncelebruos Sv. Mišias savo 40 metų kunigystės sukakties proga, o 27 d., dalyvaudant vietos vyskupui ordinarui Louis Gelineau, paminės šią sukaktį su parapičiais ir savo artimaisiais. kv. m.

MAITINIMOSI PROBLEMA

Daugelyje kraštų mokslininkai intensyviai tyrinėja, kaip padidinti gyvulininkystės produktyvumą. Išobulius mechanizaciją, kiaušiniųkystę našumui turės prilygti paukštiniųkystei. Hormonais kontroliuojant karvių ir kitų naminių gyvulių ovuliacijos ir nėštumo ciklą, embrionus, matyt, bus galima perkelti į kitus gyvulus "inkubatorius". Tada keleriopai pagausėtų gyvulių prieaugis, labai pagerėtų jų naudingosios savybės.

Didele baltyminio maisto atsargos slepia vandenynai, kurie mokslininkų tvirtinimu, kasmet išaugina apie 130 milijardų tonų įvairių dumblių, kurių dabar žmonės suvartoja labai mažai.

Didžiulė jūros vandenynų augmenijos dalis, yra mikroskopinio dydžio ir ją atskirti nuo vandens, surinkti ir panaudoti mūdien dar gana sunku. Tačiau

kasmet vis daugiau išgaunama iš jūrų baltyminių medžiagų. Japonai jau daug amžių savo kraštą skalaujančių jūrų ir jūranų vandenys renka daugybę maistingos vandens augmenijos. Daug kur vandenys auga vandens augalų, vadinamų spirulina. Iš tokių vandens augalų, augančių Meksikos ežeruose, gaminasi maistas senovės asteikai. Spirulinoje yra 60—68% baltymų — 3 kartus daugiau, negu gyvulių mėsoje. Vadinasi, spirulinos paplotėliai yra daug maistingesni už bifsteką. Dabar Prancūzijos ir Meksikos laboratorijose mėginama spiruliną auginti dirbtiniuose baseinuose, kuriuose palaikoma atitinkama druskų ir anglies dvideginio (CO₂) koncentracija bei temperatūra. Bandymai jau parodė, kad iš 1 ha tokių spirulinos "plantacijų" galima gauti 40 — 455 tonų spirulinos masės arba 25 tonus baltymų, o iš gyvulių baltymų 1 ha plote tegalima gauti tik apie 40 kg. taigi 625 kartus mažiau. jm

Anglų mokslininkams pavyko surasti dvi vaistažolių rūšis, iš kurių išskirti medžiagos depresantai veikia nervų sistemą. Šios medžiagos veikia 20 kartų stipriau, negu žinomi migdomieji vaistai nembutalas. jm.

TEL. — 788-3980

DR. REGINALD CIENKUS

GYDYTOJAS CHIROPRAKTIKAS

6230 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill.

Pirmad., Antr., Ktv. ir Penktad. 9 val. ryto iki 12 val. dienų ir nuo 2 val. popiet iki 8 val. vakaro.

Šeštadienis: 8:30 iki 12 val. dienų

Emergency tel. — 788-3981

Kazio Barausko

is Draugo RIMTIES VALANDELES

parinkti pamokslai,

atspausdinti knygoje

PRISIKELIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas pasakė kelis šimtus pamokslių populiariam "Draugo" skyriui. Jo atminimui kun. P. Patlaba rūpestu Aloyzas Barauskas atrinko aktualiausias V. Bagdanavičius, laidojant vėlonai, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas vėlonai taip nedidoma kaip religinio Ji juos neįdavo labai atsidėję ir giliai susikaupti".

Knygos išleidimas sutampa su jo 70 m. gimimo ir 45 m. kunigystės sukaktimi.

Kaina \$4.00. Gaunama "Draugo", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629 (Persiuntimas 25 centai, ir Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių)

PUKI DOVANA SVENCIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

SV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleido

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS

Mecenatas — Prof. Juozas Karalius

Naujas Testamentas yra praktiško formato ir tinka kitiems vėlonai. Vertimas padarytas gražia liutuvų kalba. Meceno dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina — \$5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiams ir persiuntimui (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus).

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Sluokit užsakymus:

DRAUGAS

4545 West 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis	16.00	8.50	—	—

● Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudojti straipsnių nesaujo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisunčiamos gavus prašymą.

This publication is available in microfilm from: XEROX UNIVERSITY MICROFILMS 300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. FR 8-3220

DR. ANNA BALIUNAS

AKTŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR

GERKLES LIGOS

2256 West 63rd Street

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akusheris ir moterų ligos

Ginekologinė Chirurgija

6440 So. Pulaski Road (Crawford

Medical Building) Tel. LU 5-6446

3007 W. 83 Pl. Justice, Ill. 599-0500

Pirmą ligonius pagal susitarimą.

Jei neatliepia, skambinti 274-8012

DR. VL. BLAZYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS

2801 West 63rd Street

Kampus 63-600 ir California

Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.

Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.

Pagal susitarimą.

Ofiso telef. 476-4042

Resid. tel. WA1brook 6-3048

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street

Val. pirm., ketv. 1 iki 7 popiet.

antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Radoko kabinete perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS

7700 West 51st Street

TEL. GE 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-8 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. FR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

Specialybė — Nervų ir

Emocijų Ligos

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6440 So. Pulaski Road

Valandos pagal susitarimą

Resid. tel. — GI 8-6673

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSHERIA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

3132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5898

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGA

Specialybė Akių Ligos

3807 West 105rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. FR 8-2226

DR. JANINA JAKSEVICIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

3132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5898

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGA

Specialybė Akių Ligos

3807 West 105rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. FR 8-2226

DR. JANINA JAKSEVICIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

3132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5898

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGA

Specialybė Akių Ligos

3807 West 105rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. FR 8-2226

DR. JANINA JAKSEVICIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

3132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5898

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGA

Specialybė Akių Ligos

3807 West 105rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. FR 8-2226

DR. JANINA JAKSEVICIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

3132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5898

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGA

Specialybė Akių Ligos

3807 West 105rd Street

Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. FR 8-2226

DR. JANINA JAKSEVICIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

3132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5898

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGA

Specialybė Akių Ligos

BLATAS IR DEFICITAS

Sovietinių rusų užimtoje Baltijos valstybėje, kaip skelbia okupantų spauda, steigiamos naujos knygų leidyklos, didėja išleidžiamų knygų tiražai, tiksliai žmonės negauna nusipirkti vieno dalyko — knygų.

Ši mūsų teigimą patvirtina Vilniuje leidžiamas „Literatūra ir menas“, balandžio 5 dienos redakciniam leidinyje šiais žodžiais: „Mūsų respublikos leidyklos, neseniai papildžiusios savo gretas dar viena „Mokslo“ leidykla, didžiuliais tiražais išleidžia daug vertingų knygų. Bet vis sunkiau gauti norimą leidinį knygynė ar bibliotekoje. Ne vienam įgrįso beviltiškai varstyti duris ir klausyti pardavėjų: „Jau turėjom, seniai pardavėm“. Skundžiasi ir knygynas „Knyga paštu“, versta užverstas prašytojų laišku. Tuo tarpu „rinkos mėgėjai“ iš to ir pasipelnė: knygos mylėtojų kasdien daugėja, ir kaina nesvarbu — tik duok pageidaujamą leidinį. Toliau laikraščio L. ir M. redakcija svarsto galimybes padėti skaitytojams įsigyti reikiamas knygas ir, žinoma, neranda išeities.

Vadinasi, geresnė lietuviškoji knyga, kaip ir viskas, kas yra geresnio sovietinės sistemos, yra pavirtusi spekuliacijos objektu, sovietiskai tariant, „deficitu“. Ji gaunama per „blatą“, mokant kelius kartus aukštesnę kainą, kaip ant knygos parašyta. Nereikia perdang nustepti, kad knygos Lietuvoje, kaip ir kitos trūkstamos prekės, yra vagiamos.

Taigi praktiškai nedaug ką reiškia propagandinių įstaigų išgirtieji knygų tiražai. O juos dar reikia mokėti praktiškai skaityti. Ne viskas, kas Sovietuose rašoma yra tiesa. Ypač daug netiesos skelbia pagrindinis okupuotosios šalies dienraštis „Tiesa“. Bet nedaug kuo atsilieka ir kiti.

Mums yra žinoma, kad ne visada knygos paskutiniame puslapyje paskelbta tiražo skaitlinė yra tikra. Neretais atvejais ji būna žymiai didesnė. Kelius tūkstančius knygų paima įvairios bibliotekos. Taigi skaitytojams nedaug kas ir lieka. Užtat nenuostabu, kad paskutiniuoju metu pati valdžia kuria knygos bičiulių ar mėgėjų būrelius, rašinius. Tačiau, rodosi ne tam, kad padėtų jiems apsirūpinti knygomis. Greičiau jau priešingai: kalbama ir rašoma apie „asmeninių knygų fondų padidėjimą visuomeniniams reikalingams“. Praktiškai tai reikštų, kad privatus knygų rinkinys atėityje galės būti nusavinti.

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

Sovietinė spauda skelbia, kad 1974 metais okupu. Lietuvoje buvo išleistas 1721 knygos, bendru 16,7 mil. tiražu. Skačiai nemažai ir galėtų knygų užtekti, jeigu skaitytų, jas pirkdami, nekremptų dėmesio, kokią knygą perka ir pirkty, sakysime, ne žiūrėdami į pavadinimus ir autorius, bet į knygų svorį...

TEN NEJAUČIAMA VELYKŲ DŽIAUGSMO

Komunizmas naikina žmoniškumą pasauly

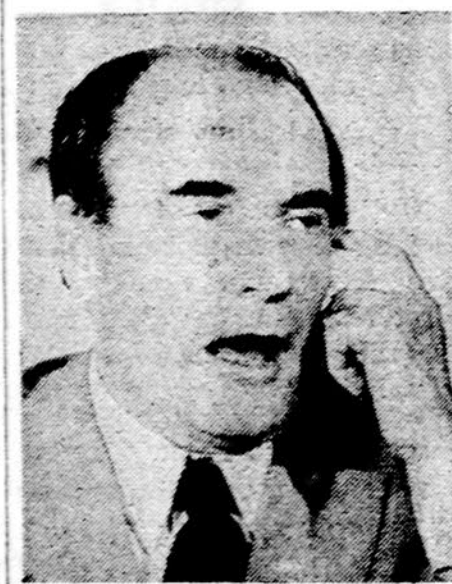
Kai Velykų dieną bažnyčiose skambėjo džiaugsmingas Aleliuja, kai apeigose buvo kartojamas Priskelbusio pasveikinimas „Ramybės jums“, milijonai žmonių pasaulyje per šias Velykas gyveno ne džiaugsmu ir viltimi, o tik skausmu ir desperacija.

Turime galvoje Vienamo pabėgėlius, kurie su savu skudurų ryšulėliais kabinasi į perkrautus sunkvežimius, lėktuvus ir valtis. Tūkstančiai pabėgėlių, nuėję ilgą kelią, gulį pakeliose palisė, kankinami bado, jie šliaužia mirusiu širdytai keliais, nežinodami patys, kur sustos, kur gaus ryžių saują. Juos stumia ir veja baimė ginkluotų „išlaisvintojų“. Visa tai rodo aiškiai, kaip komunistai laikosi pasirašytųjų sutarčių, įsipareigojimų.

Kodėl tie nelaimingi vargšai bėga nuo savo „gelbėtojų“? Milijonai vietnamiečių verčiau renkasi skurdą, bādą, palieką viską, ką tik turėjo, kad tik nepatektų į komunistų rankas. Tai ryškus vaizdas, kaip komunizmas yra bausis tiems, kurie jį iš arti pažino ir išgyveno.

Panašų į vietnamiečių sprendimą padarytų ir bėgtų ištisos tautos, jei tik galėtų ištrūkti iš nežmoniškos priepaudo, į kurią yra patekę. Netrukus Prancūzijoje pasirodys „baltoji knyga“, kurioje dokumentais bus parodyta krikščionių šeimų kalvarijos kelias Sovietų imperijoje. Laikraštis „Catacombes“ pavyzdžiais, paimtais iš minimos knygos, pailiustruoją persekiojimus tėvų ir vaikų, kurie nori laikytis savo tikėjimo. Išskyrus Lenkiją, kur vykpu drąsa ir didvyriškas tautos tikėjimas iki šiol sulaukė ateitų siautėjimą, kituose komunistiniuose kraštuose vaikai, kurie pasisako tik į Dievą, lanką bažnyčią, ne tik yra žiauriai išjuokiami, bet ir kankinami moralinėmis ir fizinėmis kankinėmis. Jie mokyklose negauna geresnių pažymių, kai tuo tarpu globojami blogiausieji tik dėl to, kad yra ištovę į komunistinį jaunimą. Tikinčiųjų padėtis greitai pasikeistų į gerąją pusę, jei tik jie pareikštų esą ateistai ir praktiškai įrodytų tokie iš tikrųjų esą. Tikinčiųjų vaikų tėvai yra nuolat tandomi, jiems grasinama darbo netekimu. O jei užsispiria ir gina savo vaikus, nustoja teisės į savo vaikų auklėjimą: vaikai paimami į valstybines įstaigas, kur jie auklėjami ateistais.

Minėta „baltoji knyga“ paduos daugybę konkrečių pavyzdžių, kaip iš tėvų buvo atimti vaikai tik dėl to, kad savo vaikus auklėjo pagal savo sąžinę, mokė religinių tiesų. Bus paduota daugybė

Prancūzijos socialistų partijos vadovas Mitterand tikisi laimėti 1981 metų rinkimus ir paimti valdžią. Jį remia ir komunistai.

teismo, nuo užėmimo katalikų radijo stoties, nuo uždarymo nepatenkinamų partijų ir demokratinių spaudos, ir dėl to niekas nesijaudina. Portugalija yra išpėjimas, tačiau reikia, kad Vakarai pabūstų ir imtųsi ką nors daryti. Tie, kurie vakar kovoję už amerikiečių pasitraukimą iš Vietnamo, šiandien tyli, kai portugalų tauta, nusimetusi vieną diktatūrą, patenka į dar baisesnę, kurią sukuria mažuose su automatais, naikindama teisėtą tautos didžiumą.

Nėra jokios abejonės, kad Portugalijoje jau neveikia civilinis ir moralinis teisėtumas. Patys komunistai atvirai ir ciniškai kartoją, kad Portugalijoje negali būti „Vakaru tipo demokratijos laisvės“. Tačiau ir toks aktyvūs pareiškimai neįaudina laisvojo pasaulio. Štai dėl ko po šešių dešimtų metų nuolatinių klaidų ir nusikaltimų komunistams slenka pirmyn, Vakarai, nors ir turi priemonių jam sulaukyti, yra netekę dvasinės jėgos ir valios priešintis komunizmui.

Tokią liūdną ir tragišką Vakarų defetizmo padėtį kartoją tie, kurie ant savo kailio patyrė komunizmo nusikaltimus ir tironiją. Tai kard. Mindszenty, Solženitsynas, Kudirka ir kiti, kuriems pavyko ištrūkti iš komunizmo nago. Kudirka nušoko nuo sovietinio laivo ir pasiprašė globos amerikiečių laive, bet buvo išduotas rusams ir nubaustas ilga priverčiamų darbų stovyklos bausme tik už tai, kad norėjo laisvės. Po ketverių metų amerikiečiams išsikūso (norint nuplauti padarytą gėdą), Kudirka su šeima buvo išleistas į laisvę. Po jo sekė dar vienas antras. Bet tai paskiri atvejai. Milijonai sovietinių kalininių negali net svajoti apie tokias ištrūkimo iš vergijos galimybes. Kudirka, vos atvykęs į Ameriką, klausinėjamas jį apspitusių žurnalistų, pasakė: „Bolševikinė baityklė yra baisi tik žiūrint iš išorės, o viduje sovietinė imperija yra supuvusi“. Tą patį kartoją ir kiti emigrantai iš Sovietų Sąjungos. Deja, jų balsai nieko neįaudina, negąsdina. Visa nelaimė dėl to, kad komunizmas yra stiprus, bet dėl to, kad laisvasis pasaulis yra nenugalimas. Ne komunizmas yra nenugalimas, o tik Vakarai yra silpnai, nes daugiau netiki į principus, už kuriuos reikėtų kovoti.

Kokioms moralinėms jėgoms gali remtis pasaulis, nuolat komunizmo diktatūrą, smurtą, persekiojimus nekaltų žmonių vienu laisvę, kada negali pakelti ir suvarsti tiesos? Pasaulis, kuris mokyklose, ne tik valstybinėse, bet ir katalikiškose religijau auklėjama

Iki 1924 m. Trakų apskrityje nebuvo jokios komunistų kuopelės. Jeigu ir buvo prijauniančių, tai jie paskirai neveikė. Čia komunistai pradėjo organizuotis, pirmiausia pasirinkdami žasių miestelį. Ir kuopelę organizavo ne žasių gyventojas, bet iš Kaišiadorių turtingo pramonininko sūnus Sadzevičius. Žasių kuopelėje buvo tik 7 nariai. Kandidatų buvo per 15. Laikui bėgant tie skaičiai tai padidėdavo, tai sumažėdavo. Bet ta kuopelė jokios reikšmės apskrityje neturėjo.

Per juos buvo žinoma kitų apskričių komunistinis veikimas. Jie važiuodavo į partijos kitų apskričių suvažiavimus, parsiveždavo daug žinių. Susirinkimų kuopelė žasiuose nedarydavo, o pasitenkindavo susieiti vakaruškose, o vasarą — uogavimo ar grybavimo laiku. Žiemą buvo sunkiau. Per tokius susirinkimus jie aptardavo veiklą. Kitose Trakų apskrityse vietose, kiek žinau, komunistų kuopų nebuvo. Panašiai ir kitose Lietuvos apskrityse. Taigi jų veikimas ir skaičius buvo menkas.

Lietuvių nuotaukos lenkų ultimatumo metu

Lenkija, turėdama trečdalį Lietuvos okupuotą, visą laiką projektavo palankiai tarptautinei situacijai susidariusi, okupuoti visą Lietuvą. Tam ruošėsi ir ruošė viso pasaulio diplomatių. Lenkų ultimatumo data Lietuvai jau požiūriu buvo palanki, nes tuo laiku Hitleris savais užmojais nukreipė pasaulio dėmesį. Lenkai pareikalavo: 1. Atidaryti geležinkelio linijas: Vilnius — Kaunas, Kaišiadorys — Šauliai, Liepoja. 2. Užmegsti diplomatinis santykius ir atitaistyti lenkų atstovybę Kaune, o lietuvių — Varšuvoje. Lietuvos vyriausybė jau iš anksčiau turėjo žinių, kad lenkai prie to staigiau pradėjo rengtis. Lenkai ultimatumui prieš žastį surado pasienio kivičiuose. Tokių kivičių su

NAFTA IS SMELIO

Kanados rūpestis degalų gamyba

J. VAICELIŪNAS

Zinome, kad iš gryo smėlio naftos gauti neįmanoma, bet iš naftuoto smėlio, iš dervos naftą išskirti galima. Tam reikiama techninių įrengimų, kurie yra labai brangūs. Reikia turėti ir naftuoto smėlio. Ne visi kraštai tokius smėlynus turi. Kanadoje, Alberto provincijoje, yra naftuotas smėlynas, kurio plotas siekia apie 19.000 kv. mylių. Tai Athabaskos rajonas, per kurį teka to pat vardu upė. Škaičiuojama, kad tame smėlyne yra apie 250 bil. statinių naftos (T. St. 1974.XII.7, 1 p.). Jei būtų ir apytikrisi apskaičiavimas, tai būtų milžiniškas naftos kiekis, kuris dabar yra mažai panaudojamas.

Kanados vyriausybės pasisakymas

Kanados vyriausybė dėl šio projekto vykdymo nerodo aktyvumo. Tik poziciją griežtai pasisako už Athabaskos naftuoto smėlyno išnaudojimą bet kokia kaina. Laikas bėga. Po kelių metų Kanada gali prieti prie to, kad naftos atžvilgiu ji priklausys nuo užsienio. Kanada yra naftą eksportuojantis kraštas ir moka mokesį 300 mil. dolerių atsilikusiems kraštams padėti įsigyti naftos, o pati būkštąja dėl naftos galimo pritrūkimo. Kanada kasdien eksportuodavo į JAV po 900, 000 statinių naftos. Dabar tas eksportas mažinamas — iki 1983 metų jis visai sustos.

Kai kurie Kanados parlamentariai reikalauja, kad prie to projekto vykdymo prisidėtų federalinė ir dviejų provincijų vyriausybės — Alberto ir Saskatchewano, kurių rajone yra Athabaskos riebus smėlynas. Federalinė vyriausybė yra daugiau linkusi paremti grynai kanadišką naftos bendrovę — Home Oil Ltd., kuri taip pat numato vykdyti įrengimus to naftuoto smėlyno eksploatavimui, kasdien išsiskirdama po 103.000 statinių naftos. To smėlyno eksploatavimui turi projektus Shell ir Petrofina naftos bendrovės, bet ir jos nesiskubina su projektu vykdymu dėl labai kylančių kainų.

Neskaitant vienos bendrovės, kuri jau išskiria naftą iš Athabaskos naftuoto smėlyno, kitos bendrovės dar tik turi projektus ir veda pasitarimus su federaline ir dviejų provincijų vyriausybėmis.

Kitos problemos

Kanados parlamentas svarsto Kanados įstojimą į tarptautinę organizaciją 12-ks tautų, kurios perka naftą. Kanada naftą perka ir kol kas ją parduoda. Kanados energijos ministeris D. (Nukelta į 5 pusl.)

Neskaitant vienos bendrovės, kuri jau išskiria naftą iš Athabaskos naftuoto smėlyno, kitos bendrovės dar tik turi projektus ir veda pasitarimus su federaline ir dviejų provincijų vyriausybėmis.

Ar gali tad būti vilčių, kad pasaulis šitokiose sąlygose išgirstų išpėjimus tu, kurie liudija apie komunizmo diktatūrą, smurtą, persekiojimus nekaltų žmonių vienu laisvę, kada negali pakelti ir suvarsti tiesos? Pasaulis, kuris mokyklose, ne tik valstybinėse, bet ir katalikiškose religijau auklėjama

NEIŠNAUDOTOS PROGOS

Kontr. įvalgybininko atstovinių žingsnelis
JONAS DEMERECKIS

Lietuvos komunistų partijos nariai daugiausia būdavo mūsų piliečiai. Daugumas jų buvo komunizmo aukos dėl nežinojimo ir jiems aukso kalnų pažadėjimo. Šios žinios gautos iš teismo salės, nagrinėjant suimtų komunistų bylas.

Kai tik kur nors Lietuvoje susikurdavo nauja komunistų kuopelė, tai pagal partijos centro parėdymą turėdavo pasirodyti veikla: tai literatūros išplatintum, tai raudono skuduro medyje ar prie aukštesnio namo iškėlimu.

Tai saugumui buvo skambutis, kad jau čia raudonų žuvyčių atsirado. Saugumas per autoritetingus ir gerai nusimanančius vietos gyventojus pradėdavo aiškinti. Kai vienas pakliūdavo, tai tada būdavo ir kiti išaiškinami.

Man geriau pažįstamas Trakų apskritis nebuvo Dievulio apdovanoja geromis žemėmis, nebuvo pramonės, nei kitokių žemės turty. Apskrities gyventojai gyveno iš žemės ūkio, kuris taip pat buvo šiek tiek atsilikęs nuo kitų Lietuvos apskričių. Kur vargingesnė žmonės, ten jie ir mažiau išsilavinę, tai tokie daugiausia pasiduodavo komunistų suvedžiojimams ir papildavo ant komunistinės meškerės.

Spaudoj ir gyvenime

P E N KLUBAS IR POLITIKA

Kaip žinoma, tarptautinis PEN klubo rašytojų kongresas įvyko Jeruzalėje. Apie šį kongresą buvo paminėta vokiečių laikraščiuose, bet nebuvo patirta smulkesnių detalių, kurios galėtų dominuoti ir pabaltyti. Latvija ir Estija vis dar yra PEN klubo narės ir rusams iki šiol nėra pavykę jas iš to klubo išmesti.

Dabar iš estų sužinota, kad tame PEN klubo kongrese latviams atstovavo Margarita Ausalė iš Anglijos, o estams — Aleksis Rannits ir Astra Vilmenė-Linnolta iš JAV.

Kongrese iš viso dalyvavo 300 delegatų. 200 iš užsienio ir 100 iš Izraelio.

Jeruzalės kongresas PEN klubo sekretoriumi išrinko Anglijos žurnalista P. Elsboto. o PEN klubo prezidentas yra anglas Paul Trabaras. Per kiekvieną PEN klubo kongresą iškeliamas pasiūlymas priimti ir Sovietų Sąjungą į to klubo narius. Tad ir Jeruzalėje aptarė galimybę priimti rusų rašytojus į PEN klubo narius, bet Sovietų Sąjungos reikalavimas liko nepriimtinis. Sovietai reikalavo sau 15 balsų, bet Latvija ir Estija iš PEN klubo išmesti. Su tokiais reikalavimais kongresas nesutiko.

Suvažiavime buvo iškeltas klausimas išmesti Čilę iš PEN klubo narių, nes ten esanti cenzūra ir rašytojų bei žurnalistų laisvė rašyti suvaržyta. Tada iš estų delegatų pareiškė, kad kartu tokiu būdu reikėtų išmesti ir Jugoslaviją, nes ir ten yra cenzūra ir draudžiama laisvai rašyti. Pagaliau, po karštų diskusijų, abu pasiūlymai buvo atmetti. Priimtas buvo pasiūlymas Tautinės Kinijos PEN klubui pasivadinti Tai pėjos (Taivano) PEN klubu. A. T.

(Bus daugiau)

NAUJAS LEIDINYS — SUKILIMAS

Šimmet knygų rinkoje pasirodė veikalas „Sukilimas“ Lietuvos suverenumui atstatyti, dokumentinė apžvalga. Autorius gen. št. plk. Kazys Škirpa, buv. Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras Vokietijoje. Knyga 583 psl. Irišta kietose viršeliuose, turinti 1973 metų išleidimo datą. Spaudė Pranciškonų spaustuvė Brooklynne. Tiržas 2.000 egz. Šio veikalas lietuvių kalbą taisė Leonardas Dambriūnas (vieną dalį) ir Vladas Kulbokas — visą kitą.

Kai Lietuva tapo 1940 metais birželio 15 d. Sovietų Rusijos klasiškai raudonosios armijos įėjimo okupuota, šios knygos autoriui buvo lemia ne tik eiti atsakingas Lietuvos diplomatinio atstovo pareigas Vokietijos Reicho sostinėje Berlyne, bet ir imtis iniciatyvos protesto žodžių, realiausių veiksmų padėti tėvynei — Lietuvai gelbėti iš ją ištikusios didžiosios tragedijos.

Įvadė autorius pažymėjo: „Visa, ką man teko anuomet nuveikti, nuveikiau ne kokias asmenines ambicijas motyvais ar svetimos šalies kaip nors suvedžiotas, bet iš savo, kaip lietuvių, tyro patriotizmo ir objektyvaus įsitikinimo, jog metodas, kurio laikiausi, buvo vieninteliai teįmanomas anomis aplinkybėmis, siekiant.

a) nuplauti gėdą nuo lietuvių veido už 1940 m. birželio 15 d. sugniužimą be pasipriešinimo šūvio,

b) iš naujo su ginklu rankoje paryškinti — tiek Lietuvos draugams, tiek jos priešinams — lietuvių tautos nepalaužiamą valią siekti laisvės ir teisės į valstybinę nepriklausomybę, ir

c) tuo atskleisti visiems laikams Maskvos melą apie Lietuvos tariamą savanorišką įsijungimą 1940 metais į Sovietų Sąjungą.

Apie 1941 metų sukilimą spaudoje buvo paskelbti straipsniai arba knygosse paminėti, rašant atsiminimus. Tačiau ten

buvo paliesti tik daliniai, apima sukilimo eigą, aprašomi įvykiai įvertinti subjektyviai, kartais iškraipant faktus.

Sukilimo knygoje K. Škirpa faktus įrodo dokumentais. Jos pabaigoje yra sužymėta 100 dokumentų bei reikšmingesnių išrašų sąrašas. Skaitytojas sužinos daug faktų, kurie nebuvo spaudoje paskelbti arba netikslingai aprašyti, pvz.: „Kybartų aktas“, mūsų diplomatų reziduojančių užsieniuose skirtingos nuomonės dėl Lietuvos Aktyvų fronto vykdyto plano, lygiai ir tarp LAF centre: autorius (K. Škirpa) vykdė planą Lietuvos suverenumui atstatyti, kiti, gi, besalyginiai pasiduoti visiškai Hitlerio dispozicijon. Nekalbant apie klaidumus tiek iš Reicho, tiek iš Maskvos, atžagariai veikė savięji, vietoje dirbti pagrindinį darbą Vokietijoje, Lietuvos pašonėje, išplaukė į JAV, sudarydami Lietuvos vyriausybės arba „parinktą“ lėšų LAF reikalams. Būdinga, kad dalis aktyvistų skynė kelią per „žaliąją sieną“ rizikuodami bei praradami gyvybę (kpt. Švartpaitis ir ltn. Dženkaitis), atlikdami uždavinius, bet buvo ir tokių, kurie po sukilimo skrido lėktuvu į Lietuvą „vadovauti“.

Arba aktyvistai pagal priimtas taisykles sveikinosi tarmami — kovok! — bet atsirado, „patriotų“ su kitokių šūkiu.

Ši dokumentinė apžvalga bylos visiems ir visais laikais apie lietuvių tautos 1941 m. sukilimo didvyriškumą kovoje už Lietuvos teisę į laisvę ir valstybinę nepriklausomybę.

Sio stambaus kūrinio išleidimas sutampa su autoriaus 80-ties metų sukaktimi. Jis yra numatęs minėtą knygą išleisti ir vokiečių kalba. Tenka K. Škirpai, pirmajam Lietuvos savanoriui, palinkėti sėkmės literatūriname darbe ir kovoje už Lietuvos laisvę.

Lietuvių visuomenė suteiks autoriui moralinę ir finansinę paramą įsigydamą „Sukilimo“ leidinį.

Romas Pavenčius

MEDŽIAI — PLAUCIŲ PAGELBININKAI

Pastaruoju metu keliama didelė problema dėl oro taršos priežasties. Mokslininkai skelbia, kad prieš trisdešimt metų miestų gyventojai įkvėpdavo orą, kuriame 29 anglies deginio dalykai tekėjo šimtui tūkstančių oro dalelių. Dabar gi dėl pramonės imonių, automobilių, lėktuvų kūrėnimo, šita dalis padidėjo iki 35,5 dalies. Ar tas pavojingas?

Mokslininkai sako, kad pavojinga žmogaus plaučiams, ypač jeigu turima galvą padidėjusia oro anglies deginio (oksido) siera antihidrido, ciano vandenilio rūkštis, chloro, amoniako ir įvairių amino junginių koncentracija.

Tyrinėtojai nustatė, kad anglies dioksidas atkerta kelią nuo žemės paviršiaus atsispindintiems saulės spinduliams, sudarydamas vadinamąjį šiluminį efektą ir pamažu didindamas atmosferos temperatūrą. Amerikietis chemikas Donaldas Karas pranešauja, kad, jeigu šis procesas nebus nutrauktas, tai po kelių dešimčių metų gali ištirti poliarinės kepurės ir vanduo apsems Londoną, New Yorką, Romą, Rotterdamą ir kitus pakrančių miestus. Visi jie atsidsurs po vandeniu kelių metrų gylį. Dar anksčiau žus daugelis gyvūnų rūšių, kurios gali gyventi tik esant tam tikrai temperatūrai. Tačiau tos pranašystės kol kas mokslininkų pritarimo nesulaukia.

Pažymėtina, kad yra tokių gyvybės formų, kurioms anglies deginis (oksidas) ne tik, kad nenuodina, o priešingai, mėgstamiausias maistas, paveldėjimui, kai kurioms bakterijoms ir ypač medžiams. Chlorofilo grūdėliai medžių lapuose bei spygliuose sugeria anglies deginį ir išskiria deguonį. Vidutinis medis per parą gali duoti tiek deguonies, kiek jo reikia trim žmonėms. Be abejonės, pirmiausia būtina įtikinti žmones tuo, kokią reikšmę turi medžiai oro tyrimui.

Miškų ir parkų reikšmė

Geologų nuomone, miškai bei parkai suvaldino didelį vaidmenį geologinėje žemės istorijoje, ypač formuojant atmosferos, hidroferos ir uolienų sudėtį.

Dabar miškai daugiau saugo negu keičia reljefą. Miškiniai tankūs ir daugiavardžiai atogrąžų miškai švelnina griaujamųjų liūčių galią. Plitose kalnuotose vietose įvairios šlaitų dalys nevienodai atšala ir atšyla, prasideda grūtytys. Tačiau miškai, vienodai paskirstydami šilumą ir drėgmę, nuo to apsaugo. Suprantama, kad tai turi įtakos ir reljefui.

Visa miškų raidos istorija glaudžiai susijusi su žemės vystymusi, su zonišiais klimato ir biosferos ypatumais. Bet didžiausia įtaka miškams turėjo klimatas. Jis paskirstė įvairiomis medžių rūšim arealus, vienoje žemės rutulio vietovėje išplėtė, kitose susiaurino medžių rūšių sudėtį.

Taip pat ir miškai nelieka skolingi klimatui. Jie savo mišinišku asimiliaciniu paviršiumi sugeria kur kas daugiau saulės energijos, negu žemės ūkio kultūros. Mat, miškai mažiau, negu žemės ūkio kultūros, atspindi saulės radiaciją. Kaip tik dėl to miškai daugiau ir racionaliau sunaudoja saulės energijos ir ploto vietoje išaugina daugiau organines medžiagas, negu laukai.

Be to, vasarą miškai saugo dirvožemius nuo didelio perdirbimo, o rudenį — nuo staigaus atšalimo. Mažesni temperatūrų skirtumai mišne naktį ir dieną. Bet daugiausia įtaka miškams turi oro masių judėjimai. Į mišką įsiveržusios oro srovės išsisklaido tarp medžių lapų ir gerokai susilpnėja. Vidutiniškai tarp medžių lapų vėjo greitis sumažėja maždaug trečdaliu, o dviejų metrų aukštyje besudaro 0,3% vėjo greičio lauke. Dėl to kur kas mažiau išgaruoja vandens iš dirvožemio paviršiaus.

Harvey Plotnick, Ragnery bendrovės prezidentas surengė priėmimą Chicagoje knygų apie Chicago merą Daley išleidimo proga. Iš k. į d.: H. Ragnery, Len O'Connor, televizijos komentatorius, knygos apie merą „Clout: Mayor Daley and his City“ autorius, ir Illinois prokuroras James Thompson.

AUGALŲ REIKŠMĖ SVEIKATINGUMUI

Lankydami daržininkystes, botanikos sodus ir kitokių augalų auginimo įrengimus, galime užtikti tamsiai žaliais lapais, mėlynais žiedais augalų, vadinamąjį Peevinkle (vinca minor) arba kitaip dar vadinamą Creeping Myrtle, kas lietuviškai reiškia — šliaužianti mirta. Iš tikrųjų tou agalo stiebai nekyla į viršų, bet auga prisilpoję prie žemės. Tai yra šiltesnio klimato augalas, užtikamas P. Amerikoje ir Viduržemio jūros ruožuose, kur auga gamtos prieigobsty niekenu neprižiūrimas. Neseniai pradėtas kultivuoti ir JAV šiltesnio klimato srityse.

Pietų Kalifornijoje kurį laiką augintas County Arboretum and Botanic Gardens prie Los Angeles, bet dėl pasitaikančių šalūnų ir vasaros karščių (F120) neturėjo pasisekimo. Prof. R. H. Schlesinger, dirbęs Rochesterio universitete, neseniai Amerikos chemikų žurnale nurodė, kad iš perivinkle sulčių Vengrijoje jau seniai gaminami vaistai, vadinami Vincamine, kurie

Tankios ir giles medžių šaknys gerai išpureną dirvožemį. Supuvusios mirusių ir išskirtų medžių šaknys palieka tuštumas, kuriose pasiliko ne tik kaupiasi, bet ir juda vanduo.

Todėl reikia apsaugoti ne tik mišką, bet ir kiekvieną medžių miestų parkuose. Juk medžiai — tai ne tik kažkas malonaus ir įdomaus, bet visų pirma būtina žmonių ir aplamai gyvyje pasaulio gyvybės grandis. Medžiai — ne tik sugrąžina deguonį, jie yra tas filtras, kuris apvala atmosferą nuo dulkių, bet ir ekranas, užkertantis kelią garso bangoms. Gindami ir augindami medžius, saugom savo plaučius ir gyvybę.

J. Miskis

DO YOU LIKE TO WRITE? ARE YOU CREATIVE?

We need Theaterplays, Screenplays, TV-Scripts and Ideas, Short-stories, Poetry, Biographies, Novels, Pop-Music and Lyrics.

Wake up and get with it! Write and send To:

ENTERTAINMENT CENTURY LTD.

7966 Beverly Blvd. # 102
Los Angeles, Cal. 90048

Kultūrinė lietuvių tautos apžvalga nuo Mažvydo iki Smetonos

STASIO YLOS

VARDAI IR VEIDAI

MCSU KULTūros ISTOKLOJE.

Knyga išleista su dokumentinių nuotraukų lanku, dalykine ir vardu rodykle, papuošta Telefono Valiaus aplanku, 345 psl., kainuoja 6 dol.

Lietuviškos Knygos klubo leidinys,

gaunamas Drauge ir pas platin-tojus.

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškus kultūrinį Valandų angli kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadienį, 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas Mountside, N. J. 07092 Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškus kultūrinį Valandų angli kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadienį, 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškus kultūrinį Valandų angli kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadienį, 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškus kultūrinį Valandų angli kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadienį, 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškus kultūrinį Valandų angli kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadienį, 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškus kultūrinį Valandų angli kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadienį, 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškus kultūrinį Valandų angli kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadienį, 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškus kultūrinį Valandų angli kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadienį, 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškus kultūrinį Valandų angli kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadienį, 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškus kultūrinį Valandų angli kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadienį, 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Iš 13 toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TELEF. — WA 5-3063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos Radijai

Stereo ir oro vėsintuvai

Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plaukams ir vaikams visų rūšių grindis

J. BURNYS — Tel. RE 7-5168

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

3501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

3533 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608

Tel. WA 5-2787; 264-3330

V. Valantinas

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plaukams ir vaikams visų rūšių grindis

J. BURNYS — Tel. RE 7-5168

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

3501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629

3533 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608

Tel. WA 5-2787; 264-3330

V. Valantinas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5930

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS 444 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609

Tel. VI 7-3447

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdedu naujus pečius, Pigiausiu būdu, taip pat aljinius perdūrus dėl dujų. Įdedu vandens šilumos Kreiptis —

A. BANY — 447-3806

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois

Tel. GA 4-8654

AR REIKIA VIZITINŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines kortelės.

Kreipkitės į „Draugo“ spaustuve visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekviena korta.

Maža lietuviška dovana

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio „Draugo“ administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po \$1.50, (reikia pridėti 8 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite „DRAUGAS“, 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

„LIETUVOS ATSIMINIMAI“

Radijo Valanda Jan 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį, nuo 4 iki 5 val. p. p., iš WEDV Stoties New Yorko (1330 kil. AM ir 97.3 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas Mountside, N. J. 07092 Tel. 232-5565 (code 201)

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų

823 WEST 34th PLACE

Tel. — WFrontier 6-1882

REAL ESTATE

Parduodamas 4 kamb. mūr. namas (2 mieg.) Marquette Parke, arti 71-os.

Telef. — 778-3702

Čia gerovė

1 1/2 aukšto namas, 2 butai: vienas dalinai nebaigtas, U2 Marquette Pk. arti Pulaski, 50 p. sklypas, \$22,500.

3 butų mūras Marquette Pk. Naujas gazu šildymas. Garaižas, \$28,000.

Puikūs 5 kamb. 15 metų mūras. Arti „Kool-Aid“ ir mūsų ofiso.

\$24,900.

4 butų didelis mūras. Nėra 10% nuo investuoto kapitalo. Platus lotas. Atskiri gazu šildymas. Brighton Pk. Nusiileido iki \$29,000.

Didelis 5 kamb. 1-ju aukštu, 20 metų mūras. 1 1/2 vonios. Saugus pusinis besimontas. Blokas 1 pietus nuo Marquette pko. ir Kedzie. \$22,950.

10 butų mūr. 2 auto mūro garažas. Naujas gazu šildymas. Alumin. langai. 60 p. lotas. Arti mūsų \$27,000.

Arti prie parko. Aple 12 metų 2-ju butų po 5 1/2 kam. mūras. Mūro garažas. Atskiri šildymas. \$44,000.

Sviesus, didingas 16 metų 3-ju butų mūras. Atskiri šildymas, alumin. langai. aple 40 p. lotas, mūro garažas. Marquette Pk. \$46,000.

Notariatas — Draudimai

Income Tax

SIMAITIS REAL ESTATE

2951 W. 63rd St., 436-7878

M. A. ŠIMKUS

REAL ESTATE, NOTARY PUBLIC

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pilnoms PILIETYS PRASŲMAI ir kitoki blankai.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas

Draudimai — Income Tax

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS

6455 S. Kedzie Ave. 778-2233

BUD'S REALTY

NAMŲ PIRKIMAS BEI PARDAVIMAS

Butų Nuomavimas

BALYS BUDRAITIS

4369 So. Archer Avenue

Telef. — 254-5551

DEMESIO

AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ

O NENDRE

Tremtinių, tik atvykusių į Ameriką, gyvenimo aprašymų, kurie atitiks daugumos prisiminimus.

Pirmieji įspūdziai svetimame krašte, sutiktos čia problemos, įsikūrimo sunkumai, nupasakojami lietuvių našlės lūpomis, kuri atvykusi su trimis vaikais stengiasi čia sukurti jiems ir sau ateitį.

Realūs vaizdai, kasdieniška kalba, lengvas stilius neturi jokių varginančių puošmenų, knyga paverčia lyg paties skaitytojo autobiografiją.

Gaunama „Drauge“. Kaina \$5.00.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% taxą.

DEMESIO

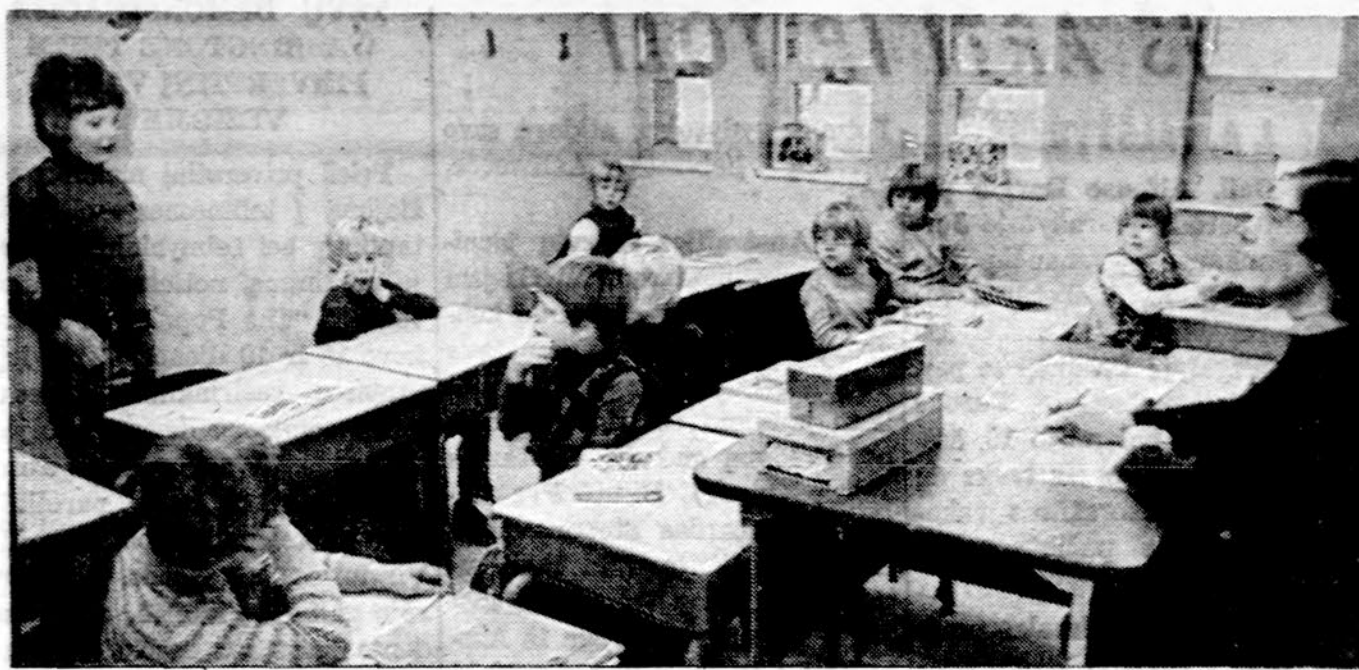
FRANK'S TV and RADIO, INC.

3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252

RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS

DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ

SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Chicago Dariaus Girėno lituanistinės mokyklos I sk. mokiniai su savo mokytoja Irena Regiene.
Nuotr. Algirdo Grigaičio

25-RI LIETUVIŠKAI MOKYKLAI

Šiais metais sueina šimtmetis nuo didžiojo lietuvių švietėjo vyskupo Motiejaus Valančiaus mirties. Jo laikais lietuvius šviesti, mokyti lietuviškai skatinti ir rašyti sąlygos buvo labai nepalankios ir nelengvos.

Nepalankios ir sunkios sąlygos lietuvių kalbos mokymams vykdamos ir dabartinės mūsų lietuviškosiose mokyklose. Šeštadieniškosios mokyklos, kasdienių mokyklų specialiosios pamokos. Šiais mokslo metais daugelis mūsų lietuvių (lituanistinių) mokyklų švenčia 25-rių metų veiklos sukaktį. 25-ri metai sueina mūsų atnaujintam lietuviškam švietimui Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Prieš dvidešimt penkerius metus steigiant lietuviškas (lituanistines) šeštadienines mokyklas ir įvedant, taip pat lituanistinė mokykla vadinamas, skirtingas nuo veikiančiųjų, lietuviškas pamokas lietuvių parapijų mokyklose, nedaugelis tikėjo, kad šios mokyklos ilgai išsilaikys.

Kalbant apie dabartinių mūsų mokyklų veiklos sukaktį, būtina reikšti prisiminimus, kad lietuviškas švietimas buvo labai gyvai vykdomas ir prieš, taip vadinamą, naujųjų ateivių į JAV atvykimą ir prieš šeštadienių mokyklų steigimą. Taip pat buvo leidžiami vadovėliai, nustatomos mokslo programos ir didelių pasisvečimų dirbo mokytojos —

NAFTA IS SMELIO (Atkelta iš 3 pusl.)

Macdonald sako, kad, neįstojus į tą organizaciją, Kanada gali būti išjungta iš importuojamos naftos aprūpinimo, jei vėl iškilų naftos krizė. Kai kurie parlamento atstovai sako, kad neverta įeiti į JAV naftos bendrovę priedangą, nes tikrai tapsime JAV kolonija. Kai kurie parlamento nariai pataria padaryti priešingai — jungtis prie naftos eksportuojančių kraštų, nes ir Kanada dabar dalį naftos eksportuoja. Šitas įsijungimas į naftos eksportuojančių kraštų eilės būtų naudingas, nes naftos krizės metu būtų galima lengviau gauti naftos.

Pasaulio didžiųjų naftos bendrovių naftos dalinimas, įskaitant tanklaivius, kuriais gabama nafta, daugiausia yra JAV ir Britanijos bendrovių rankose. Kanada, neturėdama savo tanklaivio, net gavus pirkti naftos, jos negalėtų parsigabenti. Tiesa, 1974 m. spalio mėnesį Japonijos Yokosukos laivų statykloje buvo pakrikštytas Kanados tanklaivis. Jo tonazas nėra taip didelis, palyginus su Japonijos "Globtik" 477.000 tonų tanklaiviu ir kitais.

Ar Kanada įeis į naftos koaliciją, į kurią jau įeina JAV, Japonija, Belgija, Danija, Vokietija, Airija, Italija, Liuksemburgas, Olandija, Norvegija, Britanija, tai paaiškės vėliau.

Kanadoje yra visokių projektų dėl naftos problemų sprendimo, bet artimiausieji yra Athabaskos naftuoto smėlyno eksploatavimo projektai.

JONAS JASAITIS

seselės vienuolės.

Veikė ir šeštadieninės ar sekmdieninės mokyklos ir įvairūs suaugusiųjų švietimo kursai. Būtu gerai, kad kas nors parašytų ir išleistų viso lietuviško švietimo istoriją Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Ji būtų naudinga ne tik mums, bet ir mūsų tautos žmonių įsiaišyti JAV gyvenimą išryškinti.

Sunki pradžia

Lietuviškų mokyklų veiklos pradžia nebuvo lengva. Stokojame reikiama mokslui priemonių, stokojame tinkamų patalpų. Mokyklų steigimas savaime sutapo su šiaame krašte įsikūrimo ir darbo ieškojimo laikotarpiu. O mokyklinio amžiaus vaikus turinčioms šeimoms įsikūrimo sąlygos buvo nelengvos. Komiskias galvojimas, kad vaikai mokydamiesi lietuviškai pakenks anglų kalbos mokėjimui, taip pat veikė į dalį tėvų.

Sunkiausia buvo su mokymuisi priemonėmis. Reikėjo nustatyti programas, pritaikinti ir naujai parašyti vadovėlius. Jeigu pradžioje vadovėlių parašymas nesudarė didelių sunkumų, tai jų išleidimas buvo didele kliūtimi.

JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros fondas su mažais ištekliais pamažu, bet užtikrintai leidė pirmuosius vadovėlius ir vėliau pratimų sąsiuvinius. Tik pradėjus veikti Lietuvių fondui ir dosniai lietuvišką švietimą remiant, vadovėlių ir kitų mokslui priemonių klausimas tapo nesunkiai sprendžiamas.

Be Kultūros fondo aukštesniajai mokyklai literatūros vadovėlius išleido Chicago aukštesnioji lituanistikos mokykla ir pratimų sąsiuvinius ir reikiamus vadovėlius paruošė ir išleido Kr. Donelaičio mokykla.

Zvelgiant į dvidešimt penkerių metų lietuviško švietimo veiklos barą galime pasidžiaugti, kad organizavimosi kliūtys nugalėtos ir, kad 25-rius metus išsilaikyt. Tačiau pradedant antrąjį šimtmečio ketvirtį iškyla nauji uždaviniai ir nauji sunkumai.

Mokiniai ir vadovėliai

Suprantama, kad per 25-rius metus pasikeitė lietuviškos mokyklos vaizdas. Jeigu pradžioje didele kliūtimi buvo mokymo priemonių stoka, tai šiuo metu esminė ir didžiausia kliūtis yra lietuvių kalbos mokėjimas. Ir ši kliūtis sunkiai nugalima.

Ne paslaptis, kad kiekvienoje lietuviškoje mokykloje rasime mokinių, su kuriais negalima lietuviškai susikalbėti. O dar daugiau rasime tokių, kurie sunkiai lietuviškai kalba.

Šeštadieninės ar vienos valandos kasdienės mokyklos laikas yra per trumpas kalbai išmokti. Mokiniai kalbėti turi išmokti namuose, savo šeimose. Prieš eilę metų bent mažieji savo tarpe kalbėdavo lietuviškai, tuo būdu ypatingai sustiprindami lietuvių kalbos pagindus. Dabar to jau nėra. Retenybė, jei išgirstama lietuviškai tarpusavyje kalbančius vaikus.

Daug ištermės ir pasisvečimų parodo tėvai veždami vaikus į lietuviškas mokyklas, ansamblius, sueigas ar susirinkimus. Bet to negana. Reikia daugiau su vaikai lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti. Reikia uždaryti televiziją, žinoma ne lietuvių programą, ir uždėti lietuviškas plokšteles, o jų jau pakankamai turime. Neminint vaikams skirtų plokštelių, lietuviui daugiau naudoti duos, kad ir Aurelijos dainuojami romansai, nei karvaganių filmai.

Vadovėlius turime berods visiems aštuoniems pradinės mokyklos skyriams. Turime literatūros knygas keturioms klasėms. Turime vadovėlius istorijos ir geografijos.

Turint omenyje dabartinę lietuvišką mokyklą, o ne tokią, kokią prieš dvidešimt penkerius metus steigėme, o taip pat ir mokinių amžių ir kalbos mokėjimo lygį, ar neverta pagalvoti apie vadovėlių perrašymą? Kr. Donelaičio mokykloje jau buvo svarstytas aukštesniajai mokyklai naujų literatūros vadovėlių paruošimo klausimas. Jau nekalbėta apie keturių didžiųjų knygų, kaip dabar turime, išleidimą, bet gal būt, dviejų. Jose būtų mažiau raštų nagrinėjimo, bet daugiau skaitinių. Taip pravartu būtų svarstyti ir pradinę mokyklai

vadovėlių skaičiaus sumažinimą, bent po du krūvon suliejant.

Daugiau dėmesio

Labai gražu ir gerai, kad atskiros mokyklos 25-rių metų ar net mažesnes veiklas sukaktis atitinkamai atžymi. Kr. Donelaičio mokykla 15-kos metų sukaktį atžymėjo ne tik specialiu renginiu, bet ir plačios apimties gražu leidiniu. Viso atnaujinto lietuviško švietimo 25-rių metų sukaktį atžymėti tik pasigendame istorinio leidinio ir didesnės kolonijos išskirtinų minėjimų. Tai neeilinė sukaktis ir nereikėtų pasitenkinti atskirų mokyklų iniciatyva.

Prieš šimtą metų mirė vyskupas Motiejus Valančius. Jo veiklai prisiminti skirkime daugiau dėmesio lietuviškam švietimui, lietuviškai mokyklai ir aplamai tautinei gyvybei išlaikyti. Valančiaus laikais mūsų tauta buvo naikinama, o dabar nutautėjimas naikina svetimuose kraštuose gyvenančią mūsų tautos dalį ir raudoną žvaigždę pasipuošęs tas pats, kaip ir Valančiaus laikais, rusų žandaras kėsina į mūsų tautos gyvastį. Tautinės gyvybės išlaikymas yra kova prieš okupantą ir prieš nutautėjimą. Lietuviška mokykla yra viena iš esminių dalių tautinei gyvybei išlaikyti.

TERMINIS GRAŽTAS TIRPDO UOLIENAS

Mokslininkai svarsto galimybes, kaip pritaikyti terminį grėžimą požemiams. Manoma, kad naujausias grėžimo metodas bus panaudojamas grėžti požeminius tunelius įvairiam transportui, skystoms bei kietoms medžiagoms perpumpuoti, kanalizacijos poreikiams, vandens bei naftos tiekimui, pavojingų medžiagų laikymui ir dar daug kam.

Šitokio grėžimo metu susidaręs tunelis turi hermetiškai sandarius sienas, kurios būna ištonų svoris, tirpdino uolieną maždaug 120 °C temp. Išklotos blizgančiu vulkanio stiklo išvaizdos paviršiumi. Karštasis gražtas, kurį slegia kelių tirpusi uoliena spaudžiama į šonus ir suslegiama į aplinkinės masės angeles bei susidariusius plyšius. Šitaip susidaro labai stiprios vulkaninio stiklo sienelės.

Tad tunelio vidaus nebereikia iškloti kokia nors kietinančia medžiaga. Kitos svarbios terminio grėžimo savybės yra tai, kad iš tunelio nereikia ištraukti susidariusios medžiagos (beveik jos ir nebūna). Be to, tunelį galima grėžti kokios tik norima formos, sako mokslininkai — apvalų, kvadratinį, trikampį ir t. t.

DRAUGAS, pirmadienis, 1975 m. balandžio m. 14 d.

5

PASIBAIGĘ SUVAŽIAVIMAS

Romoje pasibaigė katalikų komiteto šeimai apsaugoti suvažiavimo darbai. Jie vyko tema: Santuokos sakramentas; šeima ir jos uždaviniai šiuolaikiniame pasaulyje. Be tiesioginių šeimų

problemų, suvažiavimo dalyviai taip pat svarstė Tarptautinių Moters metų minėjimo programą, aborto ir gimdymų kontrolės natūraliomis priemonėmis klausimus ir savo organizacijos ateities uždavinius.

CHARLES P. SHARELIS

Gyveno 2552 W. 69th Street, Chicago, Illinois.
Mirė bal. 12 d., 1975, 2 val. ryto, sulaukęs 90 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Simonių miestely.
Amerikoje išgyveno 69 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Anelija (Jurėnaitė), sūnus John, marti Aldona, duktė Jeanette Kavalūnas, žentas Albin, 2 anūkai: dr. William Sharelis ir John Kavalūnas, 3 proanūkai, sesuo Adelė Loučius, brolis Anthony Sharels, brolienė Winnie, sesers sūnūs: Joseph Loučius, dr. Edward Loučius, Charles Zulan, George Zulan, sesers duktė Julia Langes, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Str. Laidotuvis įvyks antradienį, bal. 15 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoje gėlių prašoma aukoti American Heart Fund.
Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnūs, duktė, marti, žentas, anūkai ir proanūkai.
Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

TRYNS MODERNISKOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GROvehill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKSTB AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605 07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6872
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIGNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 8-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1008

JOHN PETKUS

Gyveno 7306 South Artesian Avenue, Chicago, Illinois.

Mirė bal. 11 d., 1975 m., sulaukęs 78 metų amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 62 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Kazė (Kalendastė).

2 sūnūs: Arnold, marti Joyce ir Burton, marti Suzanne, 3 anūkai, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Dariaus-Girėno American Legion Post No. 271.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street.

Laidotuvis įvyks antradienį, balandžio 15 d. iš koplyčios 10:30 val. ryto bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sūnūs, marčios ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus, Tel. 476-2345.

Pasinaudokite Draugo "Classified" skyrium.

LAISVĖ TAIP PAT IPAREIGOJA

Ar mes atliekame laisvės pareigą savo tautai?
Bent vienu atžvilgiu mes galime ją nesunkiai atlikti, būtent ugdydami lietuvišką knygą.

Už \$5.00 ar daugiau paimdami lietuviškų knygų per metus, mes galime per Lietuviškos Knygos Klubą palaikyti gyvą LAISVĄ LIETUVISKĄ KNYGĄ. Už tai mes gauname pasirinktinai visus Klubo leidinius trečdaliu pigiau.

Rašykite tuojau:

Lietuviškos Knygos Klubas
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

pridėdami \$5.00 įstojamą mokestį. Jokių kitų mokesčių nereikės. Išskyrus už pasirinktas knygas su trečdaliu nuolaidos. Klubas siūnia savo nariams informacijas apie išleidžiamas knygas.

LAISVĖ TAIP PAT IPAREIGOJA

APYLINKĖS

× Kun. A. Kezio, Vl. Būtėno, E. Bradūnaitis ir J. Bradūno paruoštas veikalas "Pensylvanijos anglikasių Lietuva 1874-1974 m., kun. J. Vaišniui peržiūrėjus kalbą, jau atiduotas rinkti.

× Marijonų bendradarbių Chicago apskrityje susirinkimas įvyks šį trečiadienį, balandžio 16 d. 7 val. v. vienuolyno svetainėje prie Draugo.

× Balfo Lemonto apylinkės 28 skyr. valdyba kviečia narius ir visus apylinkėje gyvenančius lietuvius atvykti į metinį susirinkimą, kuris įvyks balandžio 19 d. (šeštadienį) 5 val. po pietų p. p. I. B. Navickų rezidencijoje, 11 So. 549-Carpenter Str., Lemont, Ill. Dienotvarkėje valdybos ir revizijos komisijos pranešimai, rinkimas naujos valdybos ir Revizijos komisijos klausimai ir sumanymai. Po susirinkimo nariai ir svečiai bus pavašinti kavute.

× Mildred Jagiella iš Hebron, Ind., išspausdino "Chicago Daily News" laikraštyje kovo 29-30 d. laidoje laišką, kuriame iškelia, kad jokių būdu negalima, sutikti, kad JAV pripažintų Baltijos tautų okupaciją. Jeigu tai būtų padaryta, tai būtų sukrečiantis kompromisas, pažeidžiantis Amerikos laisvės principus.

× Cicero Sv. Antano parap. metinis banketas įvyks balandžio 27 d., 2 val. p. p. parapiljos salėje. Programą atliks mokyklos vaikai. Visi parapilčiai kviečiami gausiai dalyvauti.

× Švč. M. M. Gimimo parap. komiteto valdybą sudaro pirm. Jonas Skelly, vicepirm. Ray Masiliunas ir sekr. Juozas Stanaitis.

× Galina Gobienė, gvv. Dearborn Hgts. M.ch., buvo atvykusi į pirmąjį V Tautinių šokių šventės rengimo komiteto posėdį Chicagoje. Komitete ji eina programos direktorės pareigas. Visi tautinių šokių vienetai prašomi registruotis jos adresu iki š. m. birželio 1 d.

× Helen Schanel, Wood Dale, Ill., atnaujino prenumeratą ir pridėjo 12 dol. auką. Mielai skaitytojai nuosirdžiai dėkojame.

× Aukų po 5 dolerius prisituntė:

Antanas Drutys, Chicago, Juozas Taoras, Pittsburgh, Pa.,

X. Y., Hartford, Ct. Visiems nuosirdžiai dėkojame.

× Sofija ir Norman Bursteinai, malonūs Lietuvos Operos mecenatai, kurie miesto centre 185 N. Wabash Ave., turi savo įvairių kailių prekybą, pavadintą Norman Burstein Furrier; yra daugelio mūsų mėgstami ir visų mieliai laukiami. Jei ponai nebėgi sūpėti, tai Normanas pats vienas dalyvauja įvairių organizacijų rengimuose, koncertuose ir pobuvuose ir vis netušiomis, bet dažnu atveju su dovanomis, kurias laimi laimėję tautiečiai, jie Operai padėjo pastatyti naują veikalą — Donezetti operą "Meilės Elikysrą" su 100 dol. čekiu. (pr.)

× J. Salmos ir A. Petrikonio meno paroda atdara 7 dienas savaitę iki bal. 27 d., Marquette Meno Galerija, 3215 W. 63 St., (prie Kedzie Ave. ir 63 St.), tel. 436-2112. (sk.)

× Union Pier parduodamas geroj vietoj dviejų butų žemėnimas namas, du vasarnamiai, naujas garažas, puiki alтана. Tel. Chicagoje 422-6645; Union Pier (616) 469-0228 — Henrikas Bugarevičius. (sk.)

× A. a. prof. Ignas Končius, žinomas mokslininkas ir visuomenininkas veikėjas, jo mirties proga buvo prisimintas Chicago skautininkų, jų ramovės suėgoje. Pašnekesį apie jo gyvenimą, darbus ir veiklą pravedė Br. Kvilyks. Buvo pateikta kukli velionio darbų, raštų, laišku ekspozicija.

× Inž. Bronius Nainys, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, staigiai susirgo ir yra paguldytas Loretto ligoninėje.

× Patikslinimas. Paskelbtoje žinioje apie Vidurvakarių rinkimų ir jaunimo kongreso atstovų komisiją buvo praleista Ramunės Kvilytės pavardė. Ji priklauso rinkimų komisijai, kuri padės atrinkti atstovus.

× Nauji Lietuviškos Knogos klubo nariai. Regina Raslavienė, iš Elk Grove Village, Ill., Regina Petrauskienė iš Clarks Green, Pa., ir Napoleonas Binderis ir Chicago.

× Genrikas Songinas, Chicago, Ill., mūsų dienraščiui artimas bendradarbis, buvo į "Draugą" užsukęs. Ta proga atnaujino prenumeratą ir paliko auką dienraščiui stiprinti. Dėkui.

× Anicetas Dilkas, Chicago, Ill., prisituntė auką Ačiū.

× Dr. Alfredas ir Giedrė Šauliai, Shoreham, N. Y., atnaujindami prenumeratą pridėjo 7 dolerių auką. Dėkojame.

× Vladas Gelažius, Cleveland, Ohio, mums prisituntė malonų laišką, kuriuo nuosirdžiai padėkojo už "Draugą" kalendorių ir jam anksčiau prisiųstas korteles. Šia proga jis paskyrė ir 12 dolerių auką. Labai ačiū.

Sol. Dana Stankaitytė, akompanuojanti muzikui Alvydai Vasaičiui atlieka meninę programą dalį Illinois Lietuvių respublikonų metiniam banketui balandžio 5 d. Jaunimo centre. Nuotr. V. Noreikos

Mokytojos Augusta Šaulytė ir Danutė Bruškytė, suruošusios Chicago Aukšt. lit. mokyklos 25 m. minėjimui dailės ir fotografijos parodą Jaunimo centre. Nuotr. V. Jasinevičiaus

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVAITĖ LAIMEJO PIRMĄ VIETĄ

Kovo ir balandžio mėn. Raminta Pemkutė, Sleepy Hollow, Ill., laimėjo pirmąsias vietas, mokslinio tyrinėjimo parodoje su savo darbu "Hydroponics — soilless culture", šiose mokyklose: Dundee Middle School (jos mokykla), Eighteenth Annual District 300 Science Fair — Dundee High School, ir The Illinois Junior Academy of Science — De Kalb universitete. Gegužės pradžioje, mokyklos siunčiama, važiuos į Champagne universitetą (Illinois) siekti ketvirtos ir paskutinio laimėjimo.

Balandžio 8 d. Raminta laimėjo piano varžybose pirmą vietą "District 300 Music Department 1975 Piano Festival". Šiose varžybose dalyvavo 19 mokyklų mokiniai.

Raminta yra ne tik pirmoji mokinė amerikoniškoje mokykloje, bet ir pirmoji mokinė Chicago Aukštesniojo lituanistinės mokyklos Linkime Ramintai sekmes.

ATIDARYTA DAIL. DOBUŽINSKIO DARBŲ PARODA

Balandžio 11 d. vakare Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, Chicagoje, buvo atidaryta dailininko Mstislavo V. Dobužinskio dailės darbų paroda, skirta jo 100 metų gimimo sukaččiai paminėti.

Parodą suorganizavo ir jos ruošia rūpinosi Chicago skautininkų — skautininkių ramovė, kurios pirmininkas v. s. Vaclovas Tallat Kelpša parodą ir atidarė, kviesdamas daili. Vladą

Vijekį tarti žodį apie M. Dobužinskio kūrybą. Kalbėtojas pažymėjo, kad velionis dailininkas nepriklausomybės metais Lietuvoje išvystė plačią meninę veiklą, ypatingai kurdamas eskizus teatro dekoracijoms, kostiumams, piešdamas vertingus etnografinius pastatus. M. Dobužinskis mirė 1957 m. New York'e, sulaukęs 84 m. Jo sūnus prisituntė 55 originalius kūrinius, kurie ir buvo išstatyti parodoje. Tai daugiausia etnografiniai piešiniai: įvairios senos medinės bažnyčios, varpinės, Lietuvos miestų vaizdai, bet yra ir kelių dekoracijų eskizai. Pažymėtina, kad nė vienas paveikslas nėra parduodamas.

M. Dobužinskio paroda lankytojams sukelia tėvynės pasiilgimo jausmus. Žiūrėdamas paveikslus, lankytojas pasijunta lyg Lietuvoje esąs. Tai gi kiekvienas lietuvis turėtų parodą aplankyti. Paroda tęsis ligi balandžio 20 d. (sekmadienio) imtinai. Atidaryta šio kiadieniai nuo 7 ligi 9 val. vak., sekmadienį — nuo 11 val. ryto ligi 9 val. vakaro.

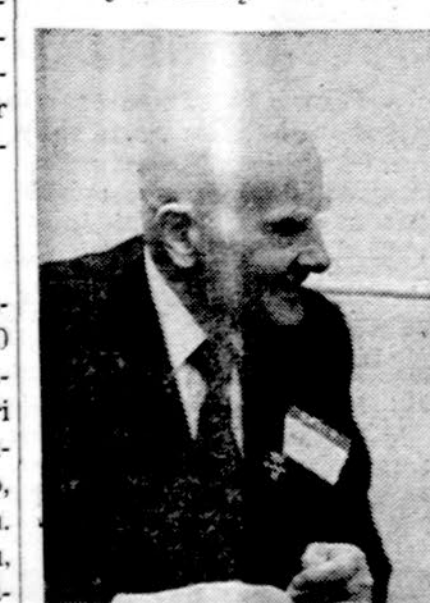
Reikia pagirti parodos rengėjus, kurie ne tik gražiai sutvarkė pačią parodą, bet išleido skoningą plakatą ir ypatingai gerą leidinį apie dailininką M. Dobužinskį, kuriame pateiktas platus jo gyvenimo, darbų bei kūrybos apibūdinimas. Leidinį puošia 37 paveikslai — dailininko darbų nuotraukos, 32 puslapių. Redagavo Vladas Vijekis, išleido skautininkų ramovė. (bk)

LABAI DOMISI MUZIEJUMI

Mokslų ir pramonės muziejų Chicagoje per pirmą šiu metų ketvirtį aplankė rekordinis skaičius žmonių — net 826,722. Per 1974 m. lankytojų buvo 3½ mil.

BENDRUOMENINIS SVIETIMAS

Cook apskrityje mokyklų superintendantas R. J. Martwick bal. 17 d. La Salle viešbutį Chicagoje turės vienos dienos posėdį su priemiesčių mokyklų superintendantais, mokyklų tarybų nariais, vedėjais ir mokytojais. Duos instrukcijų apie naują plečiamą bendruomeninį švietimą.

Mikas Rėklaitis ir Aldona Remienė (Volunteers Service to America) organizacijos Chicagoje talkininkai. Organizacija padeda vyresniems gyventojams patardama įvairiais socialiniais klausimais. Tokių savanorių talkininkų turi visos tautinės grupės. Šįmet Vista minėjo 10 m. sukaktį. Organizacija visoje Amerikoje turi 117,000 savanorių.

IŠ ARTI IR TOLI

I. A. VALSTYBES

— Dail. Alfonso Dargio paveikslų paroda ir rašytojo Jurgio Jankaus, gyvenančių Rochester, N. Y., literatūros vakaras rengiamas balandžio 19-20 savaitgalį Priskėlimo par. Parodų salėje Toronto. Paroda bus atidaryta balandžio 19, šeštadienį, 3 v. p. p. ir truks du savaitgalius. Literatūros vakaras įvyks toje pačioje salėje 7:30 v. v.

— Dail. Romas Viesulas praėjusį rudenį, rugsėjo 28 iki spalio 31 d. dalyvavo tarptautinėje Grafikos Biennialėje (Biennial International De Obra Grafika y Arte Seriado) Ispanijoje, Segovijoje. Ši paroda buvo kvietinė ir joje dalyvavo arti 500 dailininkų iš visų pasaulio kraštų, su arti tūkstančių grafikos darbų. Šioje Biennialėje dail. Viesulas buvo išstatęs du grafikos darbus — raudas "Liktė ir Medvinės" iš grafikos ciklo "Raudos". Segovijos Biennialė turėjo nepaprastą pasisekimą ir todėl dalis josios bus rodoma ir kitose dideliuose Ispanijos centruose — Madride, Barcelonoje, Valencijoje, Segovijoje ir kitur. Ši parodos atranka iš bendrosios Biennialės vadinsis "Selection of the Biennial of Segovia" reprezentuojanti apie 70 dailininkų su 150 darbais. Atrinktų parodai darbų tarpe bus rodomos ir dail. Viesulo dvi minėtos raudos.

AUSTRALIJOJE

— Melbourne buvo suauktas metinis LB apylinkės narių susirinkimas, kuriame dalyvavo 120 asmenų. Naujon valdybą išrinkti: Albinas Pocius, Feliksas Sodaitis, Petras Aras, Ričardas Steponavičius, Anita Matukevičienė, Leonas Padgurskis, Vincas Sidabras ir Bronė Šilvienė.

— Korp! Romuva išsitrinko savo prezidiumą, kurį sudaro: Kazys Zdanis, Jonas Petrakis, Henrikas Antanaitis ir Zigmas Jokūbaitis.

— Alfonsas Sidabras ir Bronė Baniliūnė sukūrė šeimą. Jų moterystę palaimino kun. P. Butkus. Abudu sutuoktieji yra žinomi Sydnėjaus lietuvių veikėjai, Dainos choro rėmėjai.

— Lietuvių biblioteką Melbourne paskutinių metų bėgyje aplankė 165 asmenys. Tuo pačiu laikotarpiu bibliotekai buvo paaukota 400 knygų ir 150 žurnalų. Šiuo metu bibliotekoje yra 2500 knygų ir 270 žurnalų. Bibliotekos patalpa išdažyta, atremontuota. Biblioteką veda K. Šlika.

— Newcastle lietuvių choras paminėjo savo 20 metų sukaktį. Choras buvo suorganizuotas 1955 m. St. Zuko, dabartinio dirigento, rūpesčiu, kuris ir dabar vadovauja chorui. Sukakties proga suruoštas šeimyninis posėdis, kurį pravedė naujasis choro seniūnas Henrikas Zakarauskas. Choras numato šįmet suruošti tradicinį vakarą — koncertą.

— Dr. Karolis Kazlauskas,

lietuvis gydytojas, atidarė savo privatų kabinetą Ashwoode, Vic.

— Australijos lietuvių jaunimas energingai ruošiasi III-iam Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui. Melbourne sudarytas komitetas tapo ir Australijos liet. jaunimo centrine vadovybe. Valdybą sudaro: Vytautas Juška (pirm.), Birutė Prašmutaitė, Ričardas Steponavičius, Aldona Juškaitė, Zita Prašmutaitė ir Arūnas Verbyla. Manoma, kad kongreso proga iš Australijos į P. Ameriką vyks 13-14 atstovų.

KANADOJE

— Daugiakultūrinė Kanados Taryba, kurioje yra 101 narys, yra suskirstyta į kelias komisijas — komunikacijos, programų, kalbos, jaunimo ir kt. Komunikacijos komisiją iš Ontario provincijos įeina: serbas B. Dražašević, slovakas dr. J. Kirschbaum, pakistaniečiai L. Owaisi, estė V. Andre, ukrainietis dr. M. Pawluk, vokiečiai H. Leuteritz ir kun. Pr. Gaida. Komisijos pirmininku paskirtas vokiečių Koehler, radio darbuotojas iš Vankuverio; Ontario srities minėtos komisijos pirmininku paskirtas B. Dragasevič, vicepirmininku dr. J. Kirschbaum.

— KKK Moterų draugijos Priskėlimo parapiljos skyriaus narių susirinkimuose vasario ir balandžio mėn. paskaitas skaitė Irena Kairienė, "Moters" žurnalo madų skyriaus vedėja ir dr. Ona Gustaitienė. Pirmoji kalbėjo apie moterų išvysinį grobį ir aprangos eleganciją, drabužių bei spalvų derinius, antroji — apie vitaminus ir jų reikšmę. Ji pasakojo apie vitaminų atradimą ir jų įtaką žmogaus mitybai.

— Kanados Lietuvių gydytojų sąjungos metinis narių susirinkimas įvyks balandžio 25, penktadienį, pas dr. J. Yčą, 17 High Park Ave., Toronto.

UŽ RASIŲ VIENYBĘ

Jungtinių tautų organizacijos iniciatyva visame pasaulyje buvo paminėta kovos prieš rasinę diskriminaciją diena. Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Kurt Waldheimas šia proga išleista pareiškime pažymėjo, jog rasinei diskriminacijai pasaulyje panaikinti nepakanka vien tik įstatymų. Kiekvienas žmogus savo protu ir širdimi privalo kovoti prieš šį blogį, kuris stato pavojun atskirų žmonių, bendruomenių ir tautų taikingą sugyvenimą ir tuo pačiu trukdo pastovios taikos įgyvendinimą pasaulyje. Be harmoningo įvairių rasų žmonių sugyvenimo taika yra neįmanoma. Jungtinių Tautų Organizacija yra išvysčiusi plačią akciją kovai prieš rasinę diskriminaciją ne tik politinėje, bet ir socialinėje, švietimo bei kitose gyvenimo srityse. Jos tikslas yra ugdyti žmonėse, ypatingai jaunose kartose, pagarbą žmogui, nežūrint jo rasės, įsitikinimų, religijos ar socialinės padėties. rasės, įsitikinimų, religijos ar socialinės padėties.

PASAULY TRUKSTA BALTŲ

Dabar pasaulyje maistui trūksta apie 3 milijonus tonų baltymų, kurie prilygsta maždaug 15 milijonų tonų jautienos, 7 mln. t. baltyminio vitaminozuoto koncentrato, prilygstančio 2 milijonus tonų baltymų. Vis dažniau skanūs ir maistingi maisto produktai gaminami iš įvairių augalų. Laboratorijose iš cheminųjų organinių medžiagų gaminama juodoji ikra, iš liucernos — pienas, iš sojos pupelių, medvilnės sėklų,

TEVŲ DEMONSTRACIJA WASHINGTONE PRIEŠ PRIVERSTINĮ VAIKŲ VEŽIOJIMĄ

Prieš priverstinį mokinių vežiojimą į tolimesnes mokyklas, tautinių bei šeimyninių tradicijų naikinimą, netinkamus vadovėlius, "The Popular Forum" kovo 18 ir 19 dienomis sukvietė protesto susirinkimus, spaudos konferenciją, demonstracijas. Ta proga į Washingtoną autobusais atvyko tėvai pareikšti savo protestus iš Bostono, W. Virginijos, Marylando. Jie turėjo galimybę kalbėtis su prezidento asistentu mokslo reikalams dr. Ted Maris, sen. Jesse Helms (S. C.), kong. Marjorie Holt (Md), kongr. Larry McDonald, Eli Howel ir kt.

Susirinkusieji reikalavo laisvės tėvams apsispręsti, ar jų vaikai gali būti vežiami iš jų kaimynystėje esančių mokyklų ir aplinkos į kitas toli esančias mokyklas rasių sumaišymo tikslu.

Tą dieną, kai vyko demonstracijų eiseną, Washingtono ljo, siatė viesulas. "Tai ne lietus, bet tėvų ašaros", buvo girdėti balsų. Subtropinės liūtys kiaušiai permerkė gatvėmis žygiuojančius apie 2000 demonstruotojų su vėliavomis, plakatais, skelbiančiais: "Stop Forced Busing", Roard Boston, Mass., Restore our Alienated Rights", "A Tyranny Reigns" ir kt. Jie ejo gatvėmis ligi Kapitoliaus, norėdami paveikti kongreso narius ir įteikti 100,000 surinktų parašų. Su jais kalbėjosi tikrai keli kongresmanai. Vieni entuziastingai pritarė jiems, kiti, priešingai, patarė nekelti viešai savo balso, bet laikytis teismų nutarimo.

G. K.

žinių, gaminami baltymų koncentratai.

Tai kaip mokslininkai žiūri į ateities maisto gamybą? Girdi, senoji maisto pramonė nebeegzistuoja, vietoj jos veikia nauja, maistą gaminą didžiuliais specializuoti fabrikai. Nėra nederlingų metų ir žemių, nebaisios gamtos užgaidos, stichinės nelaimės, kenkėjai. Maistas paruošiamas pilnavertis, supakuojamas, paskirstomas atskiroms žmonių grupėms, priklausomai nuo amžiaus, organizmo pomėgių. Nėra nutukusių, sergančių širdies ir kepenų ligomis, nes lengva nustatyti mitybos dietas. Sėkmingai sprendžiama gėlo vandens problema. Tačiau tam įgyvendinti reikia didelių ir darnių chemikų, biologų, medicinų, ekonomistų pastangų. Jm

— Geriausi žmonių mokytojai buvo ir tebėra: vargas, paviržys ir meilė.

L. Jahn

PATIKSLINTA IR PAGRAZINTA LAIDA

Popular Lithuanian Recipes

Suredagavo Juozapina Dauzvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido šestąją laidą šios populiarios v. rimo knygos. J. Dauzvardienė vėl patikslino ir pagrazino šią laidą naujais papuošimais.

Tai geriausia dovana naujom žmonom ar marčiom. Daugelis apdovanoja kitataučius supažindinti juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra suklusi daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai graži ir įrta is spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakykite ją paštu:

DRAUGAS Knygų Skyrius
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

Kaina \$3.50. Pridėkite 30 centų pašto išlaidoms. (Illinois gyventojai pridėkite 50 centų mokesčiame ir paštui)